

Kiek debesuota,
dieną 72 laipsniai, naktį 46.
Saulė teka 5:03, leidžiasi 6:37.

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co.,
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in the United States

VOL. XLV.

Price 7c

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Ave.
Chicago 8, Ill.

Pirmadienis, Balandžio-April 21 diena, 1958 m.

Kaina 7c

94

ANGLIJA REMIA V. VOKIETIJOS POLITIKĄ

JAV ATOMINIAI BOMBONEŠIAI YRA NEKARTĄ SKRIDE Į SOVIETŲ S-GĄ

Panašius žygius atlieka ir komunistų lėktuvai

WASHINGTONAS, D.C. — Sovietų valdžia savo kalbinimams prieš Ameriką dėl atominių bombonešių skridimų į Sovietų pusę naudojosi ir Amerikos spauda, kuri dažnai aprašo, kaip šiandien didieji bombonešiai saugo šalį nuo netikėto priešo užpuolimo.

Andrej Gromyko ypatingą dėmesį atkreipė į United Press prezidento Frank Bartholomew straipsnį, išplatintą Amerikos spaudoje bal. 7 d. Tame straipsnyje tvirtinama, kad Amerikos atominiai bombonešiai jau nekartą buvo gavę įsakymą skristi į Sovietų Sąjungos pusę. Įsitikinęs, kad radarų ekranuose pastebėję daiktai (meteorai, žąsys ar kas kita) nėra Sovietų raketos ar lėktuvai, bombonešiai gavo įsakymą grįžti atgal į savo bazes. Per tokius skridimus lakūnai, be to, gauna gerą patyrimą, kaip iš tikrųjų reikėtų Sovietų S-gą bombarduoti.

Turi gauti galutinį įsakymą

Šiame straipsnyje nupasakota ir tvarka, kuri turi garantuoti, kad per klaidą Sovietų S-ga niekad nebus bombarduojama atominėmis bombomis, kuo Sovietai netiki, arba nenori tikėti tam tikrais propagandiniais išsiaiškinimais.

Tvarka yra tokia: puolaųjų bombonešių (SAC) statusas turi prie Omaha, Nebr. milžinišką centrinę poelę, kur sėdina visos žinios iš Amerikos-Kanados priešakinio radarų tinklo D.E.W. (Early Warning System). Jei radarų ekranuose pasirodo ir neišskirti daiktai, arčiau esą nuo jų sprausminiai bombonešiai — B-52, B-47 arba B-36, ore gauna įsakymą skristi arčiau Sovietų Sąjungos. Nustatius, jog tie daiktai nėra priešo raketos ar lėktuvai, SAC bombonešiai gauna per radiją įsakymą grįžti atgal.

Jei sugestų radijas?

Sovietų kalbiniu, nėra garantijos, kad įsakymas grįžti atgal visad pasiekis pasiūstą bombarduoti lėktuvą, pvz. jei sugestų radijo aparatai. Ir šis atvejis yra numatytas SAC instrukcijose lakūnams. Bombonešio kapitonas turi gauti antrą įsakymą — bombarduoti nurodytą taikinį. Jei jis to įsakymo negauna, įsai turi grįžti atgal.

Gynybos sekretoriaus McElroy aiškinimu, bombonešio vadas galutinį įsakymą paleisti bombą gautų visiškai arti taikinio. Sovietai šaukia, kad ši sistema vistik sudaro didelį pavojų prasidėti atominiam karui nenoromis.

1,000 bombonešių nuolat ore

Pereitą rudinį, kai Sovietai pasigyrė savo tarpkontinentine raketa, kuri galint nugalėti vandeninę bombą ir bet kurią vietą Amerikoje ir visam pasauly, SAC (puolaųjų bombonešių) komanda, kuriai priklauso ir šimtai aviacijos bazių užjūriuose, įsakė daliai savo bombonešių patruliuoti dieną naktį ore, gabenant su savim atomines ir vandenili-

nes bombas.

Iš 3,000 SAC didžiųjų bombonešių apie trečdalis nuolat laikosi ore, viena, kad jų nesusaikintų žemėje, aerodromuose, o antra, kad jie, praėjus 15 min. nuo aliarmo, jau galėtų skristi prieš teritorijos kryptim ir laukti pakeliui galutinio įsakymo smogti, jei beskreندانt paaiškėtų, kad Sovietų raketos ar lėktuvai numetė bombų į Amerikos ar jos sąjungininkų teritorijas.

Panašiai ore patruliuoja ir Sovietų bombonešiai. Saugumo Taryboje JAV prašys paaiškinti, kokių priemonių apsisiausi nuo klaidos turi Sovietai. Gal būt, kad jie tokių šimtaprocentinių priemonių neturi ir tuo remdamiesi kelia skundus prie Ameriką, kuri garantuoja, kad nenorint ar per klaidą Amerikos branduolinė bomba niekad nesprows nei savo, nei priešo teritorijoj.

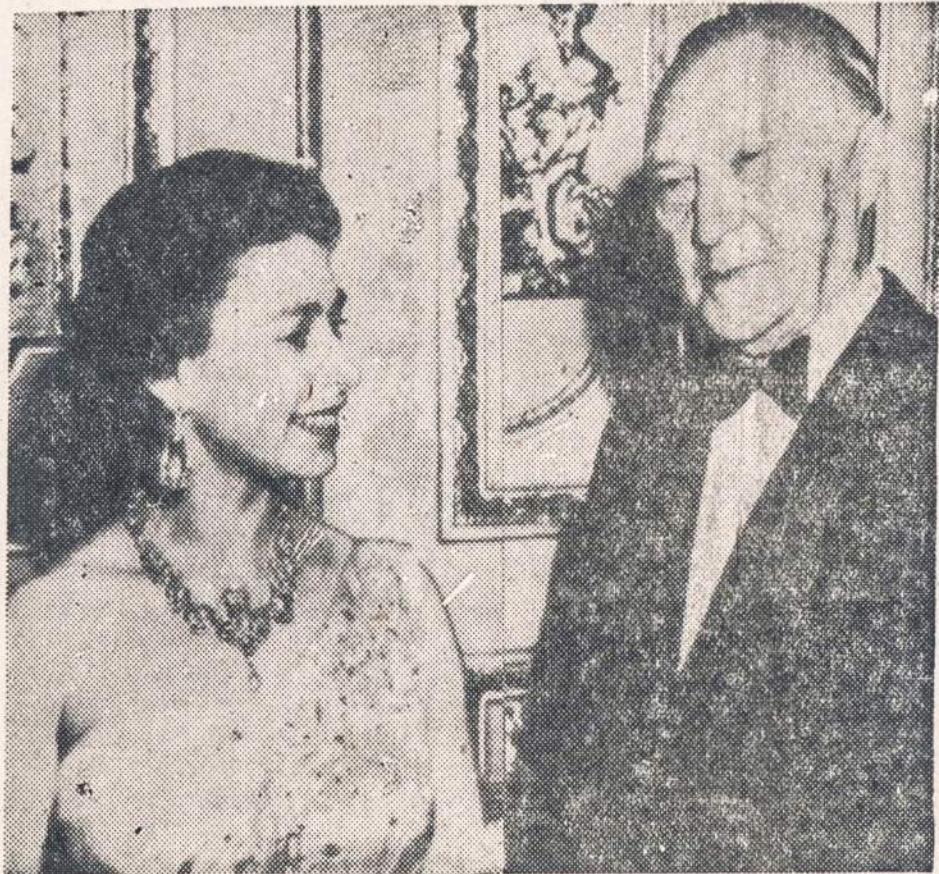
Jonyno paroda

Šeštadienį vakare įvyko dail. Vytauto Jonyno kūrinių parodos atidarymas Čiurlionio Galerijos patalpose, Jaunimo Centre. Gausiam būriui menininkų ir meno mylėtojų susirinkus, Čiurlionio Galerijos direktorius dail. M. Šileikis parodą atidarė, pasveikindamas dailiniką Jonyną ir pakviestas Lietuvos konsulą Dr. P. Daužvądį, Čiurlionio Galerijos globėją, pasakyti žodį, po kurio ilgesne prakalbą pasakė ir pats dailininkas.

Dail. Jonynas yra ne tik vienas pačių žymiausių mūsų dailininkų, bet ir neblogas kalbėtojas. Nuoširdžiai ir įtikinančiai jis kvietė lietuvius kurti ir puoselėti savo tautinę kultūrą, kurios dėka gali išlikti gyva lietuviška dvasia svetimoje aplinkoje. Kaip aplinka veikia, jis vaizdžiai priminė žuvį pleksnę, kuri per ilgą laiką pavirto puse žuvies, su viena akimi ir vienu šonu. Toks pavojus gresia tautos dvasiai ir jos kultūrai, nusikendus svetimos jūros gelmėse. Bet mes nepavirsime pleksnėmis, užtikrino kalbėtojas, dėl to, kad nenorime jomis pavirsti. Mes norime išlikti tuos, kuo esame, žmonės lietuviai, o tai padarysime, sėdami gerą sėklą ir gerą dirvą, lietuviškai meną ir lietuviškas širdis.

Buvo eilė sveikinimų dailininkui, kurs šia pačia proga šventė ir savo 51 metų sukaktį.

Atidarymo programą baigus svečiai apžiūrėjo dailininko akvarelės, raizinių, litografijos ir grafikos darbus. Po to pakilo į didžiųjų salę, kur vyko banketas ir tautinių draugų konkursas. (p)

Britanijos karalienė Elzbieta kalbasi su Vokietijos kancleriu Konradu Adenaueriu šiam atvykus į Angliją 4 dienu vizitui.

SOVIETŲ SKUNDAS PRIEŠ AMERIKĄ — SMUGIS VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJAI

Maskvai daug daugiau rūpi JAV diskredituoti, negu susitarti tarptautinėms problemoms

LONDONAS. — Anglų užsienio reikalų ministeris Selwyn Lloyd gana griežtai pasmerkė Sovietų Sąjungą už jos pasirinktą būdą pradėti įžangines derybas dėl Rytų-Vakarų viršūnių konferencijos.

Įžanginiai pasitarimai su JAV, Anglijos ir Prancūzijos ambasadoriais Maskvoj buvo nustelbti staiga Gromyko riksmo, kad Amerikos atominiai bombonešiai, patruliuoją šiaurės ašigalio srity, gali išprovokuoti arba ir netiesia sukelti atominį karą.

„Šitoks Sovietų vyriausybės elgesys yra blogas ženklas viršūnių konferencijai, jei ji būtų kada nors pradėta“, kalbėjo konservatorių partijos susirinkime britų užs. reikalų ministeris. „Kaip tik tuo momentu, kada mes jau tikėjome pradėti diplomatinis pasitarimus dėl šios konferencijos, stebėjosi britų ministeris, — „Kremliaus valdžia ryžosi pik-tai užsiimti Jungtines Valstybes, esą jos keliančios karo isteriją ir grasinančios taikai. Aš abejoju, ar šitoks Sovietų žygis bus pasaulio supastas, kaip ženklas, kuris rodytų Maskvos vyriausybės norą pradėti įžanginius pasitarimus“.

Robert Murphy, valstybės sekretoriaus patarėjas, grįžo į Washingtoną po kelių savaitių tarpininkavimo sutaukyti Prancūziją su Tunisija. Jisai sako, kad pažanga šio srityje vistik esanti padaryta.

Anglai ištobulino raketines bombas, kurias paleis ir nuvairuos bombonešiai į taikinius už kelių šimtų mylių. Per tai lėktuvai išvengs priešlėktuvinės raketų ugnies, sutelktos aplink taikinius.

Anglai ištobulino raketines bombas, kurias paleis ir nuvairuos bombonešiai į taikinius už kelių šimtų mylių. Per tai lėktuvai išvengs priešlėktuvinės raketų ugnies, sutelktos aplink taikinius.

Šeštadienį jis susitarė su Tarybos nariais susirinkti posėdžio pirmadienį ir svarstyti Sov. S-gos skundą prieš Ameriką. Ladge ne tik kad nesipriešino reikalavimui sušaukti Saugumo Tarybą, bet pasiūlydė, kad tai bus tinkama proga atremti Kremliaus kaltinimus ir parodyti pasauliui Sovietų grasinimus Amerikai savo raketomis, povandeniniais laivais ir bombonešiais.

Negali būti klaidos

JAV gynybos sekretorius Neil McElroy ir štabų vadų tarybos pirmininkas gen. Nathan Twining, grįžę šeštadienį iš NATO konferencijos Paryžiuje, tuoj paskelbė pareiškimą į Sovietų valdžios priekabas.

Jiedu pabrėžė, kad pagal JAV išdirbtą gynybos sistemą, puolimas prieš Sov. S-gą atominėmis ir vandenilio bombo-

Mirė gen. Gamelin ADENAUER-MACMILLAN PASITARIMAI SUSTIPRINO JŲ KRAŠTŲ DRAUGYSTĘ

Britų vyriausybė remia kanclerio pastangas svarstyti konferencijoje tautos sujungimą

LONDONAS. — Vakarų Vokietijos kancleris Konrad Adenauer grįžo namo su politiniu laimėjimu kovoj prieš opoziciją: jo politika nėra kliūtis Vakarams susitarti su Sovietų Sąjunga.

Adm. H. Rickover išbarė kongreso k-tą

Nariai tačiau patenkinti mokslininko atvirumu

WASHINGTONAS, D.C. — Naujai įsteigtas kongreso erdvių tyrinėjimų komitetas norėdamas parodyti savo veiklą, ėmė kvieisti vieną mokslininką po kito, kad jie duotų patarimus, kaip Amerikai šio srity pralenkti Sovietų S-gą.

Atominių laivų statytojas — adm. Rickover, originališkas ir geniališkas mokslininkas, pasakė, ar nebūtų geriau, jeigu kongresas vietoj šio komiteto būtų įsteigęs komitetą, kuris ištirtų, kodėl mokiniai Europos mokyklose išmoka daugiau, negu Amerikos.

Paminėjęs, kad šiam tikslui užtektų ir \$50,000, Rickover greit apsigalvojo ir atsispažė: JAV kongresas, kuris išleidžia, tiksliau paskiria po \$2 mil. per minutę, galis įsivežti tokia kuklia suma. Dėl dalyko svarbumo jis pataria Europos mokyklų tyrinėjimui ir daugiau paskirti.

„Jūs, kongreso nariai“, kalbėjo adm. Rickover, „leidžiate įstatymus, ką žmogus gali kišti į burną, bet nesate patiekę jokio pasiūlymo, ką amerikiečiui kišti į jo smegenis“.

Atsikreipęs į k-to laikinąjį pirm-ką McCormack (dem., Mass.), kuris nori pasidaryti nuolatinį pirmininką, adm. Rickover pasakė: „tegu jis nesisaita iki šią vietą“, nes jis ir taip jau esąs daugelio komitetų ir pakomitečių pirmininkas.

McCormack, demokratų vadas atstovų rūmose, pasigyrė, kad vienas iš jo komitetų jau prieš porą metų pasiūlė sutvirtinti gynybos technikos tarnybas. „Už tai aš jus kaltinu“, atsiliepė „Nautilus“ (pirmojo povandeninio atominio laivo) gamintojas, — „raportą jūs parašėte, bet nieko nedarėte, kad jį įgyvendintumėte“.

Peršovė 3 vienuoles

TRENTON, N.J. — Žmogus, gyvenęs gretimaj gatvėj nuo vienuolyno ir katalikų mokyklos paspaudė durų skambutį ir, kai pasirodė dvi vienuolės, jis ėmė į jas šaudyti.

Vienuolė Lorenzina Sassani iš Italijos sužeista kritiškai. Kitos dvi vienuolės sužeistos lengviau, bet gana pavojingai. Iššaukus policiją, užpuolikas įbėgė į vienuolyną. Prieš tai jis dar paleido keletą šūvių į praeivius, norinčius padėti vienuolėms, ir du peršovė. Policija apšaudė vienuolyno ir mokyklos patalpas ašarinėmis dujomis ir paskui įsiveržė į vidų. Bet užpuolikas

Bent kliūtis nelaiko britų vyriausybė, kas yra svarbiau už Adenauerio opozicinių grupių priekaištus. Jos sako, kad Adenaueris, primygtinai reikalaujamas svarstyti Vokietijos suvienijimą Rytų-Vakarų planuojamą viršūnių konferenciją tik atbaidys Sovietus ir paliks nepašalintus didžiulius pavojus atominiam karui.

Bendrame komunikate, išleistame po trijų dienų pasitarimų su Macmillanu, pasakyta, kad jiedu sutinka, jog Vokietijos suvienijimas būtų keliamas Rytų-Vakarų vyriausybų vadų susitikime. Nusiginklavimo klausimu jiedu pasisakė už Amerikos nusistatymą — sujungti nusiginklavimą su tarptautine kontrole, kuri garantuotų, kad nusiginklavimo išpareigojimai būtų tikrai įgyvendinti ir prižiūrimi.

Buvę priešai dabar draugai

Adenaueris kalbėjo korespondentams prieš išvažiuodamas atgal į Boną, kad jis su premjeru Macmillanu pašalinio įvairias savitarpines problemas, kaip anglų kariuomenės bazių išlaikymą Vokietijoje, savitarpinę prekybą ir aparat kultūrinio bendradarbiavimo išplėtimą.

Kancleris įteikė \$12,500 atstatyti Coventry katedrą, kurią vokiečių lakūnai subombardavo per karą ir dabar laukiama atremontuoti.

Jis buvo paklaustas ir apie Lenkijos užs. reikalų ministro Rapackio planą sudaryti „nuatominą“ zoną Europoje iš Rytų Vokietijos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir Vengrijos, ir iš antros pusės — Vakarų Vokietijos.

Kancleris pasakė, kad Vakarų Vokietija niekad nekarais su minėtomis Sovietų satelinėmis valstybėmis ir kad nusiginklavimo susitarimas pareina ne nuo jų, o nuo „didžiojo brolio“ Chruščevo.

Apsinuodijo maistu
250 gimnaziečių

CRAWFORDSVILLE, Ind. — 250 aukštesniųjų mokyklų merginų iš 2,000, suvažiavusių į savo organizacijos Sunshine Society konvenciją, apsinuodijo maistu, kurį valgė vietos mokyklos valgykloje.

Į pagalbą buvo sušaukti visi aplinkiniai gydytojai.

per tą laiką paspruko, persikėlė per upę į Penssylvanijos pusę. Ten jį suėmė US Steel fabriko sargybiniai Fairless Hills mieste.

Suimtasis prisipažino, kad jis yra tas užpuolikas, bet nesisakė, kodėl jis tai padarė. Jis yra Louis Felipe Marrero, 24 metų, vedęs ir 2 vaikų tėvas.

Gen. maj. John B. Medaris, armijos sviedinių komandos viršininkas, liūdią kongreso „erdvių komitetui“ Washington, rankose laikydamas Nike sviedinio modelį.

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1958 m. Valdybos:

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYSTES VALDYBA 1958 METAMS: Wm. Kriščiūnas pirm., 6802 So. Racine Ave., AB 4-0826; Petras Kenutis vicepirm.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., telef. CA 5-3016; Felix Kasper fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave., Frank Bakutis, izd. ir ligonių prižiūrėtojas, 7301 So. Whipple St., PR 6-0575; Petras Juozapavičius kontr. rašt.; A. Janinis izdo globėjas; J. Stumbris maršalka; Dr. J. P. Poška daktaras kvotėjas, 6606 S. Washenaw Ave., HE 4-2374. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kožn mėnesį Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., 1 val. po pietų. Nariais primatei vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 metų amžiaus

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS "APSVIETOS" VALDYBA 1958 M.: pirm. Stella Kaulakis, 3247 South Emerald Ave., tel. CA 5-3016; vicepirm. Anna Piliponis, 3302 South Union Ave., YA 7-7484; nut. rašt. Sophie Puniška, 2605 West 43rd St., tel. LA 3-6308; fin. rašt. Magd. Viščiulis, 4118 N. Ottawa Ave., GL 3-3622; izd. Anastazija Valančienė, 5702 So. Emerald Ave., tel. EN 4-2660; turto glob. Marė Endziulienė, 5610 So. Maplewood Ave., tel. HE 4-2343; Rose Didžgalvis, šeimininkė, 3808 So. Union Ave., tel. YA 7-8660. Susirinkimai šaukiami Sandaros svet., 840 W. 33rd St. kas antrą mėnesio antradienį.

ERZVILKO DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Pirmininkas Steponas Narkis, 4353 S. Talman Ave., VI 7-1279; vicepirm. Florian Walentyn, 4632 So. Western Ave., YA 7-8527; nut. rašt. Nellie Wilcox, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; izd. Helon Vengeliuskas, 4500 So. Talman Ave., tel. VI 7-8465; maršalka Frank Wismont, 4500 So. Talman Ave. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį, 7:30 val vakare, P. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave., Chicago, Ill.

LIET. BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. Adela Burba, 5847 So. Blackstone Ave., DO 3-5165; Vicepirm. Julia Sacauskas, 7222 S. Richmond Street, tel.: HE 4-7174; nut. rašt. Nellie Wilcox, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; izd. Adela Sankus, 2520 W. 68th St., GR 6-6399; kontr. rašt. Connie Budrick, 3035 W. 53rd Pl.; Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį, 7:30 val vak. P. Vengeliausko svet., 4500 So. Talman Ave., Chicago, Ill.

UTENOS APSKRITIES DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. Steponas Narkis, 4353 S. Talman Ave., tel. VI 7-1279; vicepirm. Anna Stachyra, 2538 W. 50th St., PR 6-7124; nut. rašt. Vincas Juška, 1114 W. 68th St., AB 4-2481; fin. rašt. Bernice Zengulis, 2535 West 42nd St., VI 7-2879; izd. Joseph Jusevicius, 5322 So. Richmond St.; kontr. rašt. Edward Stachyra, 2538 W. 50th St.; koresp. Joseph Jusevicius, 5322 So. Richmond St. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį, 7:30 val vakare Vengeliausko svetainėje.

ZEMAJICIŲ KULTūros KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Steponas Narkis pirm., 4353 So. Talman Ave., telef.: VI 7-1279; Juozas Balčikas vicepirm., 4047 S. Maplewood Ave., VI 7-4094; Nellie Wilcox nut. rašt., 4443 So. Rockwell St., tel. YA 7-4472; Paul J. Petrakis fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; B. Zengulis, izd., 2535 W. 42nd Street, telef.: VI 7-2879; Connie Budrick, kontr. rašt., 3035 W. 53rd Pl., WA 5-8640; Kastancija Juška, maršalka, 4443 So. Rockwell Street; Steponas Narkis koresp. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-čią trečiadienį 7:30 val vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street, Chicago, Ill.

ZARASIKIŲ KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 So. 50th Ct., Cicero, tel. OL 2-0312 vicepirm. J. Uždenis, 6753 So. Maplewood Ave., tel. PR 6-4710, nut. rašt. F. Zalicka, 5347 S. Bi shop St., tel. GR 6-3054; fin. rašt. P. Padvauskas, 6843 S. Rockwell, tel. GR 6-2238; izd. Ralph Pinski, 7144 So. Sawyer Ave., tel. FR 6-7045; tvark. A. Dams, 4444 S. Kedvale; tvars direktoriai: J. Alikonis, 5701 S. Carpenter St., WE 6-6773; C. K. Davis, 5648 So. Bishop St.; Alfonsas Cicelis, 5628 So. Fairfield Ave., tel. WA 5-6527. Susirinkimai šaukiami atvirutėmis kas antrą mėn. pabigoje, Hollywood svet., Chicago, Ill.

SLA 36-tos KUOPOS VALDYBA 1958 METAMS: Antanas Zalatoris pirm., 8939 So. Bell Ave., BE 1-1385; Petras Juozapavičius vicepirm., 2210 S. Lowe Ave.; A. Kaulakis fin. rašt., 3247 So. Emerald Ave., CA 5-3016; M. Vaidyla nut. rašt., 840 W. 33rd St., YA 7-4789; J. Balchunas izd., 7159 So. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; A. Bradchulis kont. rašt., V. Jankauskas maršalka, Dr. J. P. Poška dak.kvot., 6606 So. Washenaw, HE 4-2374. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėn. pirmą trečiad. Chicagos Lietuvių Auditorij., 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. Larry A. Lubik, 2602 W. 47th St.; pirm. pagalb. Petras Malakauskas, 2332 W. 23rd St.; nut. rašt. Paul J. Petrakis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; fin. rašt. Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd St., telef.: VI 7-2879; kontr. rašt. A. Kvedaras, 4245 So. Maplewood Ave.; kasos glob. Ted Zengulis, 2535 W. 42nd St.; kas. Adela Burba, 5847 S. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; marš. J. Grigonis; daktaras kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Avenue; koresp. A. Jusas, 2247 So. Oakley Ave., tel. YA 7-8999. Susirinkimai įvyksta kas 3-čią sekmadienį kiekvieno mėn. 1 val. popiet. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. klubą primatei vyrai ir moterys lygiomis teisėmis nuo 15 iki 55 metų amžiaus.

LITHUANIAN NATIONAL DEMOCRATIC CLUB VALDYBA 1958 M.: K. Aleksinas pirm., 3338 W. 63rd St., tel.: HE 4-3926; Victoria Stanulius pagalb., 4602 So. Fairfield; Anna Radvius nut. rašt., 3520 So. Rockwell St., FR 6-5652; Soia Puniška turto rašt., 2605 W. 43rd St., LA 3-6308; Simon Gelson, izd., 857 W. 50th St., BO 8-4514; Joseph Blozis, koresp., 3933 W. 63rd Pl., RE 5-2562. Posaigiai įvyksta kas antrą trečiadienį Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd Street.

9-TO WARDO LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO VALDYBA 1958 METAMS: Skeivys Juozas — pirm. ninkas, 6601 S. Artesian Ave.; P. varinas, Joakimas — vicepirm. ninkas, 10732 S. Indiana Ave.; Al. Labanas vicepirm., Danabro, 1318th Place, 2740 W. 60th Street; Laurutėnas, Albinas — finansų sekretorius, 10530 So. Indiana Ave.; Lenksienė, Juzefa — nutarimų protokolų sekretorė, 20 W. 107th St.; Rubinas, Kazys — kasininkas, 10503 So. Edbrooke Ave.; Bubelis, F. — kasos globėjas, 10735 So. State St.; Draugelis, Adomas — kasos globėjas, 10548 So. Indiana; Dambro, Elizabeth — Trustee, 2740 W. 60th St.; Rekaszi, Valente — Trustee, 16 E. 113th Place; Skeivys Juozas ir Bar. niškienė Matilda — delegatai prie Lietuvių Demokratių Lygos. Klubu susirinkimai būna kas mėn. trečias antradi., 7:30 val. vak. 10806 So. Wabash Ave.

LIET. TEATRALISKOS DRAUGYSTES RUTOS NO. 1 VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; pirm. pagalb. Anna Cascazi, 3364 So. Halsted St.; nut. rašt. Frank Opulskas, 7324 So. Campbell Ave.; fin. rašt. Thomas Salkauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. rašt. Margaret Karis, 3436 S. Litanica; kas. glob. Susan Salkauskas, 2514 W. 70th St.; kasie. rius Theodore W. Zengulis Jr., 2535 W. 42nd St.; durų sargas Stanley Vaitkus, 4049 S. Maplewood Ave.; ligonių lankyt. Theodore W. Zengulis Jr., 2535 W. 42nd St.; Sūdiža Joseph Bartkus; sūdižos rašt. Susan Salkauskas; koresp. Fr. Opulskas.

KRAKISKIŲ DRAUGISKO KLUBO 1958 METŲ VALDYBA: Alex Kvedaras pirm., 4246 S. Maplewood Ave.; Jonas Gubista vicepirm., 5610 So. Melvina Ave., tel. PO 7-2823; Jonas Dabokas, prot. rašt.; Juozas Blozis, turto rašt., 3938 W. 63rd Pl., tel.: RE 5-2562; V. Jankauskas, izd., 3332 So. Lowe Ave., tel.: VI 7-1413. Susirinkimai įvyksta kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio Club Vainutas svet., 4256 S. Maplewood Ave. 2 val. po pietų.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJS VALDYBA 1958 METAMS: Pirm. Adela Burba, 5847 S. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; vicepirm. S. Puniškienė, 2605 W. 43rd St., tel.: LAfayette 3-6308; nut. rašt. Fab. Brazaitis, 2904 So. Wallace St.; fin. rašt. Vyt. Utara, 4537 So. Paulina St.; izd. Jonas Puniška, 2605 W. 43rd St., tel. LA 3-6308; izdo glob. ir koresp. Ona Švirnickas, 2512 W. 69th St., HE 4-0290; tvarkdarys S. Viršila, 4218 So. Rockwell St. Susirinkimai įvyksta kas ketvirtadienį trečiadienį kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43rd Street, Chicago.

LIETUVIŲ ŽAGARIS KLUBO VALDYBA 1958 M.: Pirm. Vincas Kriščiūnas, 6902 So. Racine Ave., AB 4-0826; vicepirm. J. Adomaitis, 6840 So. Campbell Ave., tel. PR 6-8919; nut. rašt. J. Keturakis, 3217 S. 53rd Ct., Cicero 50, Ill. tel. OL 2-8243; fin. rašt. K. Kazlauskas, 2458 W. 45th Pl., tel.: BI 7-0358; izd. J. Vebell, 7159 S. Honore Street, tel.: PROspect 6-6420; kasos glob. Mrs. M. Masulis, 6447 S. Emerald Ave., tel.: EN 4-4380; koresp. J. Gelgaudas, 3425 S. Emerald Ave. Klubu susirinkimai įvyksta kas 4-tą sekmadienį kiekvieno mėnesio Vengeliuskos svet., 4500 So. Talman Ave., 1 val. po pietų.

DRAUGYSTES LIETUVOS KAREIVIŲ susirinkimai — kiekvėn mėnesi, trečią sekmadienį 1:30 v. popiet. Liberty svetainėje. Kazys Simkus, pirm., 1330 S. 48th Ct., Cicero 50, Ill.; R. Nartonis, Klem. Laudanckas, vicepirm., ligonių apžiūra: K. P. Deveikis, nutarimų rašt.; Ben. Tumavici, finansų rašt.; A. Andrijauskas, izd.; G. Pocius, J. Klimas, J. Rainis — izdo glob.; A. Kasmauskas, maršalka.

SLA 301 KUOPA, CICERO. Susirinkimai kiekvieną mėnesį — trečiadienį 7:30 v. v. Liberty svet. Valdyba 1958 m.: J. Tarulis, pirm.; A. L. Matul, vicepirm.; J. Činikas, nutarimų sekr.; K. P. Deveikis, fin. sekr. ir organizatorius; K. Vasileuskas, Step. Paulauskas — izdo globėjai; J. K. Kazlauskas, marš.; daktaras kvotėjas — Dr. F. Tallat-Kelpša.

LIETUVIŲ RAUDONOS ROZES Pašalpos ir Sporto Klubas, Susirinkimai kiekvieną mėnesį — pirmą trečiadienį 7:30 v. v. Liberty svet. Valdyba 1958 m.: W. C. Jankauskas, pirm., 1531 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill.; J. Klimas, vicepirm.; K. P. Deveikis, nutar. rašt.; Ben. Tumavici, fin. rašt.; A. B. Petkus, izd.; Jul. Zaura, Jon. Zaura, C. Genis — Trustees; M. Kinizek, maršalka; teisių patarėjas adv. Norb. Tumavici.

LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIA CHICAGOS LIET. DRAUGIOS SKYRIUS. Susirinkimai kiekvėn mėnesi trečią ketvirtadienį 7:30 v. v. Gobiio svet., 1500 S. 49th Ave. Valdyba 1958 m.: K. P. Deveikis, pirm., 1330 So. 49th Ave.; nutarimų rašt. J. Balakas; K. Jakubka, fin. rašt. ir izdininkas; Ant. Martin, izdo globėjas.

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1958 M.: Pirm. Stanley Jacobs, 2050 W. Pierce Ave., tel. HU 6-0324; vicepirm. J. P. Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., LA 5-3216; nut. rašt. A. Walskis, 3259 Pierce Ave., AL 2-0239; fin. rašt. J. Radisaukas, 2019 Pierce Ave.; kasininkas J. Draugelis, 1701 N. Pulaski Rd., DI 2-5117; kasos rašt. J. Raila, 4839 Winnemac Ave., MU 5-9356; kasos glob. St. Jonynas, 1701 N. Pulaski Rd.; maršalka A. Lungeviez, 1741 N. Central Park Ave. Susirinkimai įvyksta 1-mą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio 3600 West North Ave., Chicago, Ill.

DAN KURAITIS PASAKIŠKOJI FLORIDA

(Tešiny)

Ėjau į jūrą parsinešti vandenėlio...

Senovės lietuvių daina byloja apie tai, kaip mergutėlė ėjo į Dunojų vandenėlio parsinešti. Ar daug ji vargo turėjo, kol vandens prisisėmė, apie tai nieko nesakoma.

Bet štai Floridoje aš ėjau į jūrą vandenėlio... Ir toji mano ke lionė buvo tikrai nuotykinga. O įvyko tai štai kaip

Oras Floridoje šią žiemą buvo tikrai m. katnas. Pasitaikė taip, kad tris dienas paeiliui lijo. Drėgna, šalta, neįauku. Nors krauk lagaminą į karą ir važiuok atgal į Chicago.

Bet neįaugi "saulėje Floridoje" saulutė nepasirodys ir neišblaškys tą nemalonią nuotai ką?

Tad, kaip gervė, laukiu giedros prie jūros.

Tačiau, juo toliau, juo blogiau. Pradėjo nekaip jaustis žmona. Prisimetė sloga. Ėmė jausti skausmą gerkleje. Ji ir sako man: "Kiek žinau, tokiais atvejais pagelbsti sūrus vanduo. Tad gal parneštum man iš jūros vandens".

Pasiėmiau bonką ir einu prie jūros. Matau, kad nieko nepėsiu. Baisiai nerami jūra. Šniokščia, užina, banguoja. Kyla kokių šešių pėdų bangos. Jokių būdu prieiti neįmanoma.

Na, sakau, surasiu kokį pagaliuką, priirėsiu prie jo bonką nosine ir pasisėmsiu vandens.

Suradau storą geležinį dratą, pritvirtinau bonką ir prisitirinau prie vandens. Kai šniokščiančios bangos atsimušė į krantą, tai tik džiaukis pabėgęs, o kai vanduo ima atslūgti, tai vėl nespėji vandens prisisėmti.

Tai bėgdamas nuo bangų, tai sekdamas atoslūgi aš stengiausi prisisėmti bonką vandens. Kelis kartus jūros bangos aptaškė mane. Pasitaikė vieną kitą kartą, kad bangos vos nepermušė manęs. Pagaliau, šniup taip pasisėkė prisisėmti vandens.

Grįžau visas šlapias ir papasakojau žmonai, kiek vargo turėjau, kol prisisėmiau vandens. Sakau, bangos mane beveik nepermušė. Jeigu tai būtų atsitikę, tai tikrai būčiau pasimaudęs, o gal būtų ir blogiau atsitikę, nes kai bangos permuša, tai iš audringos jūros nelengva yra išstrukti.

Žmona tik patraukė pečiais. Sako, ir kam visa tai buvo reikalinga. Juk tilts čia pat. Galėjai ten nueiti ir nuo tilto bū tumei galėjės be jokio vargo vandens prisisėmti.

Štai tau, ir pasiskųsk žmogus savo bėdomis.

Sudiev, Florida...

"Saulėtoji Florida" šią žiemą buvo tikrai niūri. Daugeliui teko jaja nusivilti. Ir kur nenu sivils. Kaip sakoma, bėgo nuo vilko, o užbėgo mešką. Jei ir nevisai taip, tai panašiai. Bėgo nuo šaltos žiemos, ir štai tau, — nesurado nei šilimos, nei saulės. Daugeliui teko ir dantimis pakalent: mat, Floridoje nevisi namai tėra apšildomi.

Koks gi malonumas Floridoje vaikščioti su žieminiiais drabužiais?

Prisipažinsiu, šios atostogos Floridoje nebuvo ir man tokios malonios, kaip kitais metais. Bet ką padaryti: nevisada taip yra, kaip nori.

Reikia tikėtis, kad kitais mė susivienijimo LIETUVIŲ NAMU SAVININKŲ BRIDGEPORTE VALDYBA 1958 METAMS: Petras Juozapavičius pirm., 3210 S. Lowe Ave.; Rose Maziliauskas vicepirm., 3405 South Litanica Ave.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., tel.: CA 5-3016; Thomas S. Janulis fin. rašt., 3430 So. Morgan St., tel.: VI 7-5775; Kastas Dula izd., 3241 So. Parnell Ave.; J. Darasla izdo globėjas; J. Zimončius maršalka. Susirinkimai įvyksta kas antrą antradienio vakarą kiekvieno mėnesio 7:30 val., Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street. Visi namu savininkai kviečiami paklausti prie šios organizacijos.

Paieškojimai

Arlauskaitė-Tamušienė, Marė, d. Prano, ir vyv. as Jurgis Tamušinas.

Bagdonas, Aleksandras, s. Juozo, žmona Ona.

Bautrenas, Jurgis, s. Jurgio, iš Kušiškių k., Kalvarijos val., Marijampolės ap.

Biliunienė-Vildžiūnaitė, Marijona, iš Niūronių km.

Budrevičienė, Darata, ir sūnūs Jonas ir Kazys, gyv. Lawrence, Mass.

Budrys, Alfonsas, s. Dominiko.

Cegelis, Jonas, iš Alytaus. Dabrovolskienė, Uršulė, d. Jono, iš Dabušių.

De eskevičiūtė-Gavelienė, Agota, vyras Gavelis, Mykolas. Dvarekaitė-Stankevičienė, Marijona, d. Antano.

Eigelis, Viktoras, gyv. Pietų Afrikoje, Johannesburge.

Gablauskas, Charles, ir vaikai Joana, Jurgis ir Kazys, gyveno Worcester, Mass.

Gečas, Jonas, iš Tytuvėnų m. Genys, Jonas ir Stasys, sūnūs Jono, iš Šilalės val.

Gražulis, Juozas ir Alvinas, gyvenę Kybartuose.

Grigas, Jurgis.

Gudauskas, Jonas, gyvenęs Tabariškiuose.

Gustainytė, Ona, duktė Jurgio, iš Kūjų k., Višakio-Rūdos v. Jakszo, Aldona, Birutė ir Julija, d. Vinco, gyv. Lawrence, (Mass.?).

Jankauskis, Jonas, Juozas ir Pranciškus, gyv. Chicago, Ill. Richmond St.

Jasaitytė-Kilčevskis, Juzė, d. Vinco, iš Pašuvio val., vaikai Boleslovas ir Stefanija.

Juskevičius, Mykolas, s. Antano.

Kabelytė, Stasė, d. Mykolo. Kripienė, Cecilija, d. Kazio, iš Noreikonų k., Pakruojo val., šiaulių ap., gyv. Mahanoy City, Pa.

Lazauskas, Vladas, ir vaikai Anelė, Antanas, Argentina, Edvardas, Jonas, Juozas, Marytė ir Pranas.

Legusaitė, Merytė, iš Kauno. Lukševičius, Pranas, s. Kaz'o. Maciauskas, Juozas.

Nemelko, Antanas, s. Antano. Rimkevičius, Stasys, s. Antano Rudokas, Anicetas, s. Adomo, iš Anykščių val.

Rukas, Antanas, s. Vinco, g. 1926 m.

Rukštalo, Josephine.

Šiurila, Jonas ir Juozas, iš Krakų km., Mažeikių ap.

Stančikas, Kostas, gydytojas, ir žmona Luise Wegner, gyv. Australijoje.

Stankevičiūtė, Leonora, d. Mykolo Stankevičiaus.

Strazdauskaitė, Bronė, iš Mažeikių.

Sukys, Albertas, iš Stakūnų k., Joniškio val., šiaulių ap.

Trojacks, Vincas, iš Anykščių val., gyv. Argentinoje.

Tuskenis, Vincas, iš Anykščių val.

Ugianskis, Mykolas, s. Mykolo Vileikis, Jonas, s. Petro, gim. 1922 m.

Vingis, Jonas, ir seserys Agnėnė ir Petronėlė.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York 24, N. Y.

Uteniškiai kviečia į draugišką gegužinę

Utenos draugiško klubo susirinkimas balandžio 8 d. Vengeliuskos svetainėje praėjo greitai ir tvarkingai. Priimtas praeito susirinkimo protokolas, perskaityti laiški, kyiečiantieji dalyvauti skautų parengime, nutariant, kam laikas leis, dalyvauti. Po to sekė

komisijos raportas apie gegužės 11d. Liepos sode rengiamą klubo gegužinę, kuriai išrinkti darbininkai, kurie pradės rūpintis iš anksto, kad gegužinė svečiai būtų patenkinti. Klubas kviečia narius, draugus ir svečius į pirmąją šiemet gegužinę, atgimstančioje gamtoje sekmadienį praleisti laiką ir atsigauti gražiu oru po žiemos dulkių surūkusiam mieste. Apie maistą ir gėrimus neteks rūpintis, nes darbščios klubietės šeiminiškes parūpins visiems gerus pietus ir užkandžius, taip pat niekam neteks trokšti, nes bus apsieai įvairių gaivinančių gėrimų. Šokiams bus geras orkestras.

Korespondentas

Širdinga padėka

Dr. Jonui Adomavičiui

Paskaitų rengimo komisija SLA 134-tos moterų kuopos vardu reiškia mūsų žymiam kultūrininkui gerb. Dr. Jonui Adomavičiui širdingą ir gilią padėką už šį sezoną pateiktas penkias svarbias paskaitas, kurioms daktaras pasventė daug savo brangaus laiko, duodamas visuomenei nepaprastai svarbių, praturtinančių žinių iš žmogaus dvasinio gyvenimo, ir vien tik už padėką arba ir be jos.

Širdinga padėka ir visuomenei už šiltą atsiliepinimą mūsų kvietimus — skaitlingai pasikaitas lankiusiems, ypatingai balandžio 11 dieną virš poros šimtų klausytojų drauge su mumis parodytą gerb. d-rui Adomavičiui įvertinimą ir dėkingumą.

G. Katkevičienė
H. Čičauskienė
S. Jonutienė

"NAUJIENOS" PRANEŠA TEISINGAS ŽINIAS

WILLIAM MIKSUNAS

Mirė 1958 metų balandžio 13 dieną, 5:30 val. ryto, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę 2 sūnus: Joseph, marti Teresa; Anthony, marti Irma; duktė Anna Dancho, žentas Andrew, 8 anūkai ir daug kitų gimių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4005 So. Hermitage Ave.

Antradienį, balandžio 22 d., 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Svento Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. William Miksunas gimines, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikimą.

Sūnūs, Marčios, Duktė, Žentas ir kiti Gimines.

Laidotuvių direkt. John F. Eudeikis. Tel.: Yards 7-1741.

ONA MATAIKA (pagal tėvus Inciura) gyv. 11234 So. Troy Street

Mirė 1958 metų balandžio 17 dieną, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 36 metus.

Paliko nuliūdę: mylimas vyras Mykolas, duktė Jean Juscius, žentas Edward; 2 broliai, Juozas, jo žmona Stanislaiva ir jų sėma, ir Jonas; daug kitų gimių, draugų bei pažįstamų; Lietuvoje liko sesuo Emilia ir jos vyras Juozapas.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave.

Pirmadienį, balandžio 21 d., 8:15 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Paneles Sv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Onos Mataika gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikimą. Nuliūdę lieka: Vyras, Duktė ir kiti Gimines.

Laidotuvių direkt. John F. Eudeikis. Tel.: LA 3-0440.

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELININKAS
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegrama / Visas Pasaulio Dailis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas) 5525 So. Harlem Avenue Portsmouth 7-9020

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
5812 So. Western Avenue
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
Koplyčios visose miesto dalyse.

Zvilgsnis į Lietuvos-Lenkijos santykius

Aukšto Lenkijos pareigūno prisiminimų žiupsnis apie 1938 m. Lenkijos ultimatumą Lietuvai. — Su tarytos sutartys su Lenkija. — Lenkų padėtis Lietuvoje. — Kiek lenkų buvo Lietuvoje.

„Dziennik Polski“ įsidėjo Lenkijos užsienio reikalų ministro pareigūno Mariana Szumlakowskio prisiminimų žiupsnį apie Lietuvą, Lenkijos ultimatumą jai išteikus. Tas straipsnis vėliau buvo pakartotas ba'andžio 17 d. savaitraštyje „Gazeta Polska“ ir kituose lenkų laikraščiuose. Straipsnis parašyta 20 metų sukaktuvių proga nuo Lenkijos pasiuntinybės įsikūrimo Lietuvoje. Lenkijos Lietuvai pasiuntinių buvo paskirtas Franciszek Charwat. Anot straipsnio autorius, Lenkijos-Lietuvos glaudus bendradarbiavimas buvo visą laiką būtinas ir Lenkija tokio bendradarbiavimo tolydžio siekusi, bet lietuvių užsispyrimas dėl Vilniaus kiliūdė tarp jų giminingų, praieityje bendrą istoriją turėjusių valstybių bendradarbiavimo tikslą atsiiekt. Lietuva Vilnių savinasi kaip savo istorinę sostinę, bet Vilnius Lenkijos buvo užimtas. Anot Mariana Szumlakowskio, mažą ką Vilnius buvo kadaise Lietuvos istorinė sostinė, bet Vilniuje niekuomet lietuvių negyventa...

Prileiskime, kad taip ir buvo, kaip autorius rašo, bet kodėl per visus laikus Vilnius spinduliavo kultūriniai ir politiniai visai Lietuvai? Kodėl Lenkijos-Lietuvos valstybių unijos metais Lenkija tą „visai lenkišką“ miestą tada nesikėsė sau pasiminti, nė to pageidavo Vilniaus gyventojai?

Autoriaus, kaip ir visų kitų lenkų politikų įsitikinimu, Lietuva tik todėl taip atspariai ir įkibusiai laikėsi Vilniaus, nes visą laiką Lietuvos globėjais (opiekumi) buvo Vokietija ir sovietų Rusija. Girdi, ir 1917 m. Lietuvos taryba taip pat atsisakė Vokietijos vokiečių okupacijos sąlygose.

Čia būtų vietoje paklausimas, o kada Vilniuje pradėjo veikti lenkų komitetas, pasiūvęs, jei ne visai Lietuvai, tai bent jos daliai atstovauti, o taip pat iš kieno malonės Varšuvos ir Krokuvos lenkai pradėjo organizuoti tikslu atkurti savo valstybę? Kada ir kam padėjo ir ką rėmė spėję susiorganizuoti lenkų legionieriai? Iš kieno malonės ir kieno remiami lenkai užgrobė Čekoslovakijos gabaliuką žemės, kuris niekad Lenkijai nepriklausė, o vien tik todėl, kad ten gyventa lenkų iš senų laikų dar-

bams atvykusių? O galop 1938 m. Lenkijos išteikė Lietuvai ultimatumas ar ne tada, kada tarp Lenkijos ir hitlerinės Vokietijos santykiai sušvelnėjo? Ar Lenkija paskutiniiais metais prieš pat pirmąjį pasaulinį karą neturėjo su Vokietija sudariusi sutarties? Ir kada įkaltinti Vilniaus šovinistai — lenkai pradėjo gatvėse telktis šūkandami „marsz na Kowro“? Ar visa ši tai lietuvių „bičiulis“ M. Szumlakowski jau pamiršo?

Anot jo, tik tada Lietuvos Vokietijos santykiai paslėjo, kai Hitleris užėmė Lietuvos Klaipėdos uostą su jo žemėnais. Girdi, kai Lietuvai buvo išteiktas Lenkijos ultimatumas, tai Lietuva buvo pasišovusi jo nepriimti, bet kai pajuto, kad Sovietų Rusija tuo ultimatumu buvo neužinteresuota, Vokietija taip pat nuošalyje laikėsi, tai Lietuvai nebeliko kitos išeities, kaip tas ultimatumas priimti ir jis vykdinti.

Tai čia autorius kalba apie Sovietų Rusijos ir Vokietijos visą laiką buvusią globą ir Vilniaus reikalo ūmumą, tai čia staiga toji „globa“ visiškai atvėsta.

Esą, po ultimatumo išteikimo Lietuvos Lenkijos santykiai buvo vėsi, pirmasis Lenkijos pasiuntinys F. Charwat buvo sutiktas šaltai, bet tolydžio ledai pradėjo tirpti ir Lietuvos vyriausybė įvykdė visa, kas iš to ultimatumo sekė: tuoj buvo sudaryta sutartis dėl telegrafo-tелефono bendro naudojimosi, jų linijų sumezgimo; pradėjo veikti paštas; buvo sudaryta atitinkama sutartis dėl susisiekimo geležinkelio ir lėktuvais; pasirašyta prekybos sutartis ir daug kas kita, tarp jų ir uždraudimas veikti Vilniaus vadavimo sąjungai, kurios garbės pirmininku buvo pats prezidentas A. Smetona. Pagaliau buvo įsteigtas Klaipėdos mieste Lenkijos konsulat. Lietuva turėjo teisę pagal susitarimą atidaryti savo konsulatą Vilniuje, deja, to neįvykdė. Esą, liko tik galutinai neišspręstas klausimas dėl lenkų, gyvenusių Lietuvoje, padėties. O jo, Mariana Szumlakowskio apskaičiavimu, Lietuvoje lenkų gyventa per 200 tūkstančių, kurių Kau-ne būta vienas trečdalis visų to miesto gyventojų... o Lietuva turėjusi du su puse milijono gy-

Kubos armijos majoras rodo iš sukilėlių atimtas iš geležinio vamzdžio pagamintą namų darbo bombą ir rankinę granatą.

ventojų... Faktiškai gi lenkų, be Vilniaus krašto, Lietuvoje buvo 68 tūkstančiai, o Lietuvoje gyventojų su Klaipėdos kraštu jau buvo per tris milijonus. M. Szumlakowskis pasisako, kad jam buvo leista susitikti su lenkais. Tai buvo didžiulis išpuolis, kaip po tiek metų Lenkijos atstovas susitikto su Lietuvos lenkais. Bet tikrai kas tą tokį didelį išpuolį sudarė ir apie ką buvo kalbėta, tartasi su lenkų organizacijų atstovais, straipsnio autorius netyli. Jis sumini, kad Lietuvoje lenkų padėtis buvo žymiai sunkesnė negu lietuvių gyvenusių Lenkijoje. Ir vėl autoriaus prieštaravimas — čia Vilniuje lietuvių nebūta, lietuvių gyvenamų žemių Lenkijos neturėta, ir čia prisimena, kad Lenkijoje lietuvių padėtis buvo geresnė. Bet autorius nepasako, kuo ta lenkų gyvenusių Lietuvoje padėtis buvo bloga? Kultūriniai jie turėjo savo spaudą, mokyklas imitinau iki gimnazijos, veikė jų įvairios draugijos. O ūkio srityje jų (lenkų) veikla, kaip ir visų kitų piliečių, nebuvo varžoma, — jie turėjo savo žemės ūkio draugiją, draudimo bendrovę, savitarpinį banką. Kam pagal žemės reformą buvo paliktos žemės ūkio sodybos, kaip ir visiems kitiems, nebuvo daroma jokių kliūčių savas sodybas tvarkyti kaip kas išmano. Jų kiti žemės ūkio ministerijos prižiūrimi ir kontroliuojami. Visa sumetus, rimto pagrindo Lietuvos lenkai neturėjo skųstis. Kiti jų pabūvoję Lenkijoje ir iš ten grįžę atvirai sakėsi, kad net po žemės reformos, tūkstančiai ha žemės netekę, jie jiems paliktose sodybose (50-80 ha) jie geriau gyvena negu Lenkijoje didieji dvarininkai. Visas reikalas buvo tas, kad Lietuvos stambių dvarininkų tarpe norėta ir siekta Lietuvą įtraukti į Lenkijos valstybės sienas. Tokie, peovekais vadinami, Lietuvoje buvo suimami ir teismam traukiami už Lietuvos valstybės išdavimą. Daug kam jų pavyko pasprukti Lenkijon ir jie visą laiką drumstė Lenkijos ir Lietuvos valstybių santykius.

Tų prisiminimų saujelė autorius M. Szumlakowski taip pat netbli nušokęs nuo ano meto „lenkų peovekų“. Jis kai kuriuos faktus iškraipo ir daug ką nutyli. Neprisimena, kad ir Suvalkijos padarytą sutartį tarp Lietuvos ir Lenkijos ir tos sutarties sulaužimą iš Lenkijos pusės.

Rodos, dabar, iš didesnių laiko ir erdvės tolumų ir gausių visokeriopų pergyvenimų būtų galima apie tai atviriau, nuoširdiau ir bešališkiau prisiminti. Prisiminti, kad ir tai, jog Lenkija buvo didesnė valstybė už Lietuvą ir savo jaunesnės „sesers“ (seserimis abi tas valstybes autorius vadina) nederėjo skriausti, o reikėjo jai tik padėti, su jau nuoširdžiai tartis. Deja, bet kur ir bet kada sumegsti su Lenkija pasitarimai buvo grasi-

nami vien tik Lenkijos stiprumo, jos pajėgumo pranašumui. Lietuvai išteiktas ultimatumas taip pat nebuvo jos padariniai gera valia, nuoširdumu pagįsti. Visos buvusios derybos net dėl susisiekimo ėjo kietai. Lenkai žiūrėjo iš aukšto į lietuvius ir vis mėginta kaip nors spustelti, daugiau iš Lietuvos gauti. Tai ne dvi sesers derėjosi, o du priešai.

Marian Szumlakowski, baigdamas savo prisiminimus, sumini, kad praeity Lenkija kartu su Lietuva žygiavo ir kartu 1830 ir 1863 m. sukilo tikslu atsipalaiduoti svetimos okupacijos jungo. Deja, jei tie, anų metų, sukilimai savo tikslo nepasiekė, tai ir vėl daugiau kaltės susirastume Lenkijos pusėje — sukilusi Lenkija kartu su Lietuva, ateičiai nieko gero nežadėjo Lietuvos žmonėms. O ar ne Liublino unijos padarinuose buvo sužlugdyta Lietuvos ir pačios Lenkijos valstybinis gyvenimas ir kurioje pusėje tada atsirado pardsdavėliai Rusijos imperijai, kas meilikavosi Katrei antrajai ar lietuviar ar lenkai?

Taip, tom dviem valstybėms dera nuoširdžiai susitarti, savo santykius išlyginti, jau vien tais sumetimais, kad esama kaimynų. Joks gyvenimas kaip du kaimynai vienas kitam tolydžio grasinami gyvena. Gerai, jei tai esama dviejų sodybų savininkų. Tada bet kuris jų gali savo sodybą parduoti ir geresnį kaimyną pasirinkti. Bet čia esama dviejų tautų. Protingi, pikta atmintimi nesivaduodami susitaria ir taikiai gyvena ir sugyvena. Pavyzdžių turime gausu. Štai vienas didžiųjų — Anglija ir Indija. Iš praetities vieni ir kiti turi daug, oi daug ne išlygintų sąskaitų, bet jas užkloja, pamiršo ir naujai susitarė. Indija net neišėjo iš Britų imperijos sąjungos, tos imperijos valdžios simboliu pasirinko sau imperatorių (dabar imperatorę). Vienas ir kita tų valstybių skaitosi kaip lygi su lygia, kaip laisva su laisva.

O kuri iš juodviečių didesnė? Vienas didesnė gal turtais, kultūra, o kita gyventojų skaičiumi.

Deja, Mariana Szumlakowski prisiminimų žiupsnelis nėra skatinantis nuoširdiems pasitarimams. Trūksta reikiamo valstybinio bešališkumo ir broliško nuoširdumo ir gal kaip kur atlaidumo.

J. Vks.

„Dabar atsakau telefoną net pietus ruošdama!“

Telefonai, kur jie reikalingi jums — yra puiki pagalba daugiau darbo nudirbi.

Viršuj ir žemai — kur jūs dirbat, miegat, žiūsite ir žaidžiate — parankūs telefonai taupo jums daug laiko nesuskaitomus žngsnius kasdien. Teikia ekstra apsauga ir privatumą dieną ir naktį.

Kačiuoja mažai... pavyzdžiui, galite turėti tris telefono šakas, jeigu reikia jų, tik už apie 10 centų dienai! Jums pasirinkti devynius gražius spalvos. Mokestis spalvai tik vieną kartą.

Jums patarnauti repretz: tantė telefono biznio o'ise mielai padės parinkti spalvos tinkamas jūsų reima. Paaukite jai šiandien. Numeris paduotas usų telefono knygos 1-me puslapyje.

ILLINOIS BELL TELEPHONE

„Modernus gyvenimas reikalauja parankių telefonų“

Wilkes-Barre, Pa.

IS SLA 115 kp. susirinkimo

Sekmadienį, balandžio 13 d. Lenkų Veteranų Name, įvyko 115 kuopos susirinkimas. Nors susirinkimas buvo šauktas atvirutėmis, bet narių atėjo apie 30.

Aptarus bėgamuosius kuopos reikalus, buvo balsavimas į SLA Pildomąją Tarybą.

Seniau kuopa siųsdavo po 3 delegatus. Šį sykį nutarė siųsti tik vieną neapmokamą — J. R. Verbalį. Nors kuopa yra turtinga, turi virš \$2,000, bet lyderiai susitarė, kad apmokamo delegato nesųs.

115 kp. rengia gegužinę-pikniką gegužės 4 d., sekmadienį. Tai bus pirmutinis piknikas šį pavasarį. SLA nariai bei šiaip geros valios lietuviai yra kviečiami atsilankyti ir sykiu su 115 kp. nariais smagiai laiką praleisti. Bus leista laimėjimui keletas gerų dovanų.

Lietuviams reikalingas lyderis

Wyoming klonyje, Luzerne apskrityje, yra nemaža lietuvių, bet jie pakrikę, nes neturi lyderio-vado. Jau pradėdama apie tai kalbėti. Tokiu lietuvių lyderių numatomas SLA viceprezidentas J. Maceina. Jis yra Jury Commissioner kai esti Luzerne apskrities pareigūnų susirinkimai, jis sėdi su jais prie vieno stalo. Jeigu jis būtų parinktas lietuvių vadu, tai galėtų reikalauti, kad lietuviai būtų išstatyti kandidatais ir remiami partijos. Pvz. teisėjai. Visos didesnės tautos turi savo teisėjus: lenkai Apornicką, italai — Pinolą, slovakai Sileckį, vėliai — Lewis, airiai — Flanery, o lietuviai, kurių čia yra gana daug, neturi nė vieno teisėjo ir jokio didesnio apskrities pareigūno. Keli lietuviai turi teismo namuose mažiukus „dziabukus“, kuriems republikonai numeta it duonos plutą ir reikalauja, kad už juos balsuotų. O jeigu lietuviai turėtų savo lyderį, tai galėtų reikalauti iš jų, kad ir lietuviai būtų išstatyti kandidatais į apskrities pareigūnus. J. Maceina yra rimtas ir geras žmogus. Jis yra Dept. Public Assistance investigatorius. Visi žino, kiek jis yra pagalbėjęs lietuviams šeimyniniuose nesutikimuose.

Wilkes-barietis

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: Lafayette 3-8248 (į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

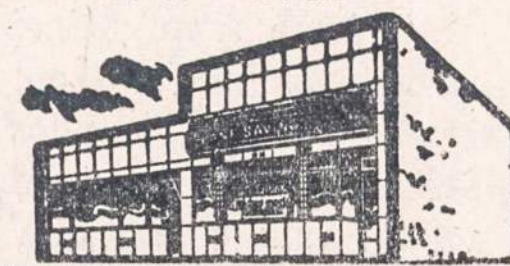
OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietu. Trečiadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakare.

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR PADIDINOME

1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVARIUS PATARNAVIMUS VELTUI. Kešiuojame čekius. Perkam ir parduom valstybės bonus VISOS SENTAPOS APČEABUS, 2555 WEST 47TH STREET, LAFAYETTE 3-1093

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION 2555 West 47th Street LAFayette 3-1093

S. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sek. ir adv. Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidurdienio.

Taupykite, kur Jūsų santaupos neša gerą pelną ir yra saugios

Universal Skolinimo ir Taupymo Bendrovė moka aukštus dividendus. Saugi įstaiga, nes indėliai yra apdrausti per Federal Savings & Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asmeniui. Lengvai pasiekiami iš visų miesto dalių. Keičia ir išduoda savo čekius ir duoda paskolas perkantiems namus

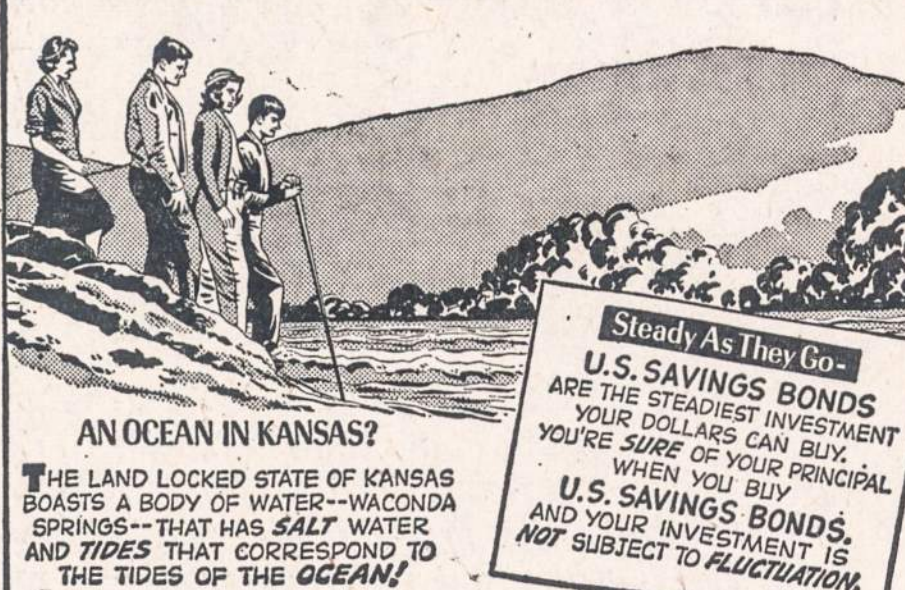

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street

Telefonas: HAYmarket 1-2028

THE TRUTH IS

AN OCEAN IN KANSAS?

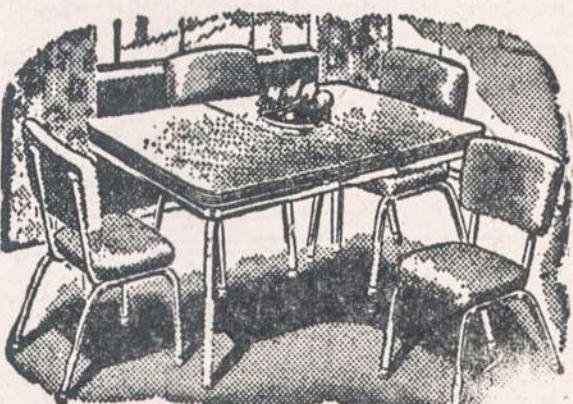
THE LAND LOCKED STATE OF KANSAS BOASTS A BODY OF WATER—WACONDA SPRINGS—THAT HAS SALT WATER AND TIDES THAT CORRESPOND TO THE TIDES OF THE OCEAN!

Steady As They Go... U.S. SAVINGS BONDS ARE THE STEADIEST INVESTMENT YOUR DOLLARS CAN BUY. YOU'RE SURE OF YOUR PRINCIPAL WHEN YOU BUY U.S. SAVINGS BONDS. AND YOUR INVESTMENT IS NOT SUBJECT TO FLUCTUATION.

ILLITERATE GENIUS ALTHOUGH THEIR WORDS HAVE COME DOWN TO US THROUGH THE CENTURIES, NEITHER HOMER NOR SOCRATES COULD READ OR WRITE! THEIR DISCIPLES COMMITTED TO MEMORY THE WORKS OF THESE MASTERS.

Shorter Cut to Security SERIES E SAVINGS BONDS PAY 3 1/4% WHEN HELD TO MATURITY... AND THEY MATURE IN ONLY 8 YEARS 11 MONTHS! BUY SAVINGS BONDS AT WORK OR REGULARLY WHERE YOU BANK!

PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS -- SPECIALIOS NUOLAIDOS

5 gabalų, 36"x60", DINETTE \$4950

Miegamoji sofa, kėdė otomanas už \$14995

PIRKĖJAS GAUS GERĄ DOVANĄ.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmdieniais nuo 11 iki 4:30.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriuose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

GRovehill 6-7875

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.

4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS

YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET LAFayette 3-1093

CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 SOUTH 49th COURT CICEro 50, ILLINOIS

TOwnhall 3-8151-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

HAYmarket 1-2028

Subscription Rates:	
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje	
metams	\$13.00
pusei metų	7.00
trims mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50
Užsieniuose	
metams	\$14.00
pusei metų	7.00
vienam mėn.	1.50
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben- drovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYMARKET 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakyimu.	
NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.	

Agresijos politika

Sovietų valdžia staiga iškėlė kaltinimą Jungtinėms Valstybėms, kad jos statančios į pavojaus pasaulio taiką, ir kreipėsi į JT Saugumo Tarybą, reikalaujama šį kaltinimą svarstyti.

Grėsmė tarptautinei taikai sovietų užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko įžiūrėjo tame, kad JAV strateginės Oro Komandos bombonešiai su branduoliniu svidiniais daro skridimus Šiaurės Ašigalio srityje "Sovietų Sąjungos kryptim". Kuris nors tų bombonešių, sako Gromyko, gali tyčia ar per klaidą paleisti branduolinį svidinį ir SSRS teritoriją ir tuo būdu išprovokuoti karą tarp JAV ir SSRS.

JAV laiko šitą kaltinimą visai nepagrįstu. Nors Amerikos bombonešiai, iš tiesų, daro skridimus Šiaurės Ašigalio srityje, bet jų tikslas yra ne pulti, o būti sargyboje, kad nebūtų netikėtai užpuolus JAV. Strateginės Oro Komandos lėktuvai negali pradėti karo veiksmų, negavę tiesioginio įsakymo iš JAV prezidento.

Tačiau JAV nesipriešina tam, kad sovietų skundą svarstyti Saugumo Taryba. Ambasadorius Henry Cabot Lodge Jr., kuris dabar yra Saugumo Tarybos pirmininkas, jau išsiuntinėjo Saugumo Tarybos nariams kvietimus susirinkti pirmadienį (šandien) 3 val. popiet.

Kokiu gi tikslu Kremliaus sugalvojė kelti tokį kaltinimą Jungtinėms Valstybėms — ir kaip tik tuo laiku, kada Gromyko pradėjo pasikalbėjimus su Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos ambasadoriais Maskvoje dėl sumanymo šaukti "viršūnių" konferenciją? Iš vienos pusės Amerika kviečiama konferuoti, kad būtų sumažinta tarptautinė įtampa; iš antros pusės ji yra šmeižiama, kaip pasaulio taikos ardytoja!

Šita dviveidė Kremliaus politika rodo, kad Chruščiovo šnekos apie "taiką" gryna veidmainystė. Jisai siekia ne susitaikymo su JAV, o to, kad JAV ištrauktų savo ginkluotą jėgą iš Europos ir pavestų gyvenančias tame žemyne tautas Rusijos diktatorių malonei.

Neišdrįsdamas pulti Ameriką arba jos sąjungininkus ginklų, Chruščiovas veda prieš ją propagandos ofensyvą, norėdamas sukelti prieš ją pasaulio opinią. Jisai, matyt, suprato, kad šūkavimais apie "viršūnių" konferenciją jisai nelaimės nieko; tai dabar jisai pradėjo riksmą kita tema.

Puldamas JAV, Chruščiovas nori tuo pačiu laiku nukreipti pasaulio akis nuo Kremliaus piktadarybių. Saugumo Taryba neabejotinai jo melą atmes. Bet gaila, kad JAV visada tik ginasi. JAV turėtų ne vien gintis, bet ir pulti. Amerikai nėra reikalo vartoti melo prieš Kremliaus gengsterius; ji gali mušti juos, keldama viešumon tiesą apie Kremliaus smurto politiką. Tiesa yra stipresnis ginklas, negu melas.

Apžvalga

SENAS MELAS

Prieš kelis metus K. S. Karpius rašė "Dirvoje", kad P. Grigaitis "grasinaimais" privertęs sandariečius 1929 m. paskirti išdininku adv. K. Gugį. "Naujienose" jau buvo parodyta, kad tai grynas prasimanymas, bet Karpius vėl kartoją tą patį melą.

Faktas yra tas, kad dar 1928 m. seime, Philadelphiaje, P. Grigaitis patarė adv. Gugiui nestatytį savo kandidatūros ir išdininkus prieš Tamą Paukštį, nes galėjo kilti konfliktas, kuriuo būtų pasinaudoję komunistai, siekusieji užkariauti SLA. Mes rėmėme Pildomąją Tarybą, nors tada ji susidėjo vien tik iš sandariečių, kuo viešai girdavosi ir "Tėvynės" redaktorius St. Vitaitis SLA organe.

Adv. K. Gugio kandidatūra buvo rekomenduota tik po to, kai T. Paukštis mirė ir Pildomąją Tarybą, pagal SLA konstitucijos reikalavimą, turėjo užpildyti pasidariusi vakansija. Vakansijai užpildyti SLA konstitucija visai nereikalauja ir nereikalauja visuotinio balsavimo. Karpius tauzija, nežinodamas konstitucijos!

Kitas kandidatas į išdininkus tada buvo komunistų žmogus Gardauskas.

SLA 1980 seime, Chicagoje, komunistai buvo sumobilizavę visas savo jėgas, kad, paimitų kontrolę į savo rankas. Kai jiems nepasisekė, tai jie organizaciją suskaldė, išsivisdami tūkstančius SLA narių. Jie dar bandė SLA pagrobti su valdžios pagalba ir buvo užvedę bylą teisme, bet pralaimėjo.

Tačiau Karpius kaltina socialistus, kurie gynė SLA nuo komunistų!

Skilimas Susivienijime įvyko tada, kada organizaciją valdė sandariečiai.

ZIAURI MENŠIKOVO PRAEITIS

Amerikos spaudoje buvo daug rašoma apie naująjį SSRS ambasadorių, kaip apie kultūringą asmenį. Michail Menšikov visada esąs linksmas, mėgėjas susitikti su žmonėmis, mielai atsaką į spaudos atstovų klausimus ir savo šypsena mokąs sužavėti kiekvieną, kurias gauna proga su juo pasikalbėti.

Bet tas besišypas sovietų diplomatas yra iš tikrųjų žiaurus žmogus. JAV rekorduose yra sužymėti faktai apie jo veiklą UNRRA organizacijoje, kuri buvo įsteigta nukentėjusiems dėl karo šelpiti. Tie faktai rodo, kad Menšikovas elgėsi, kaip fanatiškas komunistas, kuriam rūpėjo ne padėti badaujantiems žmonėms, bet tik sustiprinti savo

partiją. UNRRA — United Nations Relief and Rehabilitation Administration — buvo įsteigta po Antrojo Pasaulinio Karo. Laiškai teko ypatingai rimtai, nes laikas yra rimtas ir Kongreso uždaviniai labai rimti. Reikalų yra daugybė, o laikas bėga greičiau kaip reikala. Amerikos Lietuvių Taryba, sudaryta susitarimo pagrindu iš visų keturių didžiųjų Amerikos lietuvių ideologinių srovių ir abiejų didžiųjų Susivienijimų ir visų laisvės ir demokratinių santvarkų mylinčių draugijų, organizacijų bei klubų miestuose ir plačiose kolonijose, jau 18 metų kariauja Amerikos lietuvių valią ir troškimus, veikdama per Jungtinių Amerikos Valstybių aukščiausias instancijas Washington, ingtone, kad mūsų tėvų šalis Lietuva būtų iš vergijos išvaduota, o kol ta diena ateis, kad Lietuvos laisvinimo byla pasiliktų gyva.

Iš to komisijos pateikto kongresui pranešimo Washingtono laikraštiniškas David Lawrence paduoda tokią ištrauką:

"Komisija stengėsi iširti, kaip veikia UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration) Lenkijoje, bet, deja, jos pastangos buvo šiek tiek apribotos, kadangi UNRRA dar neturėjo pakankamos galimybės susiorganizuoti pastoviu pagrindu.

Tačiau pagal susitvarkymą, kuris buvo laikinai sutartas, komitetas stebėjo UNRRA darbą, lygiai kaip ir šalpos skirstymą, su dideliu nusivylimu.

"Laikinas UNRRA delegacijos galva buvo Michail Menšikov, sovietų pilietis, kuris turėjo didelę galią ir įtaką skirstant dar negausias UNRRA gėrybes. Tos gėrybės buvo dalinamos vien tik veikliams laikinosiems lenkų vyriausybės rėmėjams arba kolaborantams".

Laikinoji lenkų vyriausybė buvo komunistinis Liublino Komitetas, kurį Lenkijai užkūrė Stalinas.

Vadinasi, Jungtinių Tautų laikinai įgaliojtas UNRRA viršininkas Menšikovas šelpė tarptautinės organizacijos maistu ir kitomis gėrybėmis komunistų valdžios šalininkus, nepaisydamas to, kad kiti žmonės kenčia vargą ir badą!

Tai oficialiame dokumente išdėstyti ir išspausdinti faktai.

Aukščiausiai paminėtas laikraštiniškas Lawrence stebisi, kodėl valstybės departamentas, turėdamas tokius rekordus, sutiko priimti Menšikovą, kaip SSRS ambasadorių. Lawrence sako, kad JAV turėtų pranešti Maskvai, jog Menšikovas čia yra nepageidaujamas asmuo.

REMKITE TUOS AIZMIERIUS, KURIE GRASINAI "NAUJINIŲSE"

Tas laisvės nevertas, kas negina jos

Amerikos Lietuvių Kongresui artėjant

Amerikos Lietuvių Kongresas įvyks Bostone, Mass., birželio 27 ir 28 dienomis. Beliko tik gerdu mėnesiai pasiruošti. Pasiruošti teks ypatingai rimtai, nes laikas yra rimtas ir Kongreso uždaviniai labai rimti. Reikalų yra daugybė, o laikas bėga greičiau kaip reikala.

Amerikos Lietuvių Taryba, sudaryta susitarimo pagrindu iš visų keturių didžiųjų Amerikos lietuvių ideologinių srovių ir abiejų didžiųjų Susivienijimų ir visų laisvės ir demokratinių santvarkų mylinčių draugijų, organizacijų bei klubų miestuose ir plačiose kolonijose, jau 18 metų kariauja Amerikos lietuvių valią ir troškimus, veikdama per Jungtinių Amerikos Valstybių aukščiausias instancijas Washington, ingtone, kad mūsų tėvų šalis Lietuva būtų iš vergijos išvaduota, o kol ta diena ateis, kad Lietuvos laisvinimo byla pasiliktų gyva.

Kas padaryta Lietuvos laisvės bylai

Nuo pirmojo pareiškimo, padaryto valstybės paskretorio Welles 1940 m. liepos 23 d., iki šios dienos Jungtinių Valstybių vyriausybės politika nekintamai laikėsi savo nusistatymo nepažinti Lietuvos užgrobtą, tebeprispausta Lietuvą kaip de jure tebesančią valstybę ir tą nusistatymą pabrėžia kiekvienų metų Vasario 16 proga prezidento, valst. sekretoriaus, senato ir kongreso aktais, senatorių ir kongresmonų, gubernatorių ir daugumos didmiesčių mery pareiškimais.

Kad Lietuva, Latvija ir Estija šiandien laisvojo pasaulio yra traktuojamos kartu su "satelinėmis" valstybėmis, kaip Lenkija, Vengrija, Čekoslovakija ir kt., o ne kaip "sąjunginė Sovietų Sąjungos respublika", yra Jungt. Valstybių pastangų nuopelnas ir JAV nukaltas visom sovietų pavergtoms tautoms terminas "captive nations" yra aiškus įrodymas, kad visų šių tautų dabartinė padėtis negalės labai ilgai tęstis, nes kas šiandien yra "captive", tas anksčiau ar vėliau turės būti "free".

Kersteno komitetas sovietų neteisėtam Lietuvos ir kitų tautų pagrobimui tirti, Radio Free Europe lietuvių kalba transliacijos Lietuvos žmonėms, JAV ambasadoriaus Jungtinėse, Tautos ir jų vadovaujančių politikų bei visuomenininkų nuolatiniame Lietuvos likimo pavaizdavime, Lietuvos kartu su visa pajungtos Rytų ir Centro Europos byla siejimas yra tik keli ryškūs faktai, kad mūsų tėvynė ir jos byla tebėra gyva. Tai jau milžiniškas Amerikos Lietuvių Tarybos nuopelnas, kurios neįstamomis pa-

stangomis ir nuolat skatinamomis Amerikos lietuvių demonstracijomis tatau buvo pasiekta. Todėl Amerikos lietuviai turi visiško pagrindo važiuoti ir delegatų ir savo Kongresą siųsti su didelio pasitenkinimo jausmu, kad jų darbai ir aukos tėvynės Lietuvos labui buvo vaisingi. Bet tai dar tik dalis ALT uždavinio.

Ką reiškia Nikitos persamas "status quo"?

Siemet yra neparastai rimti metai. Sovietų imperijos bosai puikiai žino, kad galima tautas grobti ir pasaulį apgaudinėti kurti laiką, bet negalima pagrobta tautas amžinai laikyti vergijoje ir apgaudinėti pasaulį visą laiką. Vagis gali prisivogti svetimų daiktų ir jais labai praturtėti. Bet kiekvienas vagis žino, kad jo praturtėjimas yra tik laikinas, kad žmonių gyvenimą tvarko teisės nuostatai ir teisingumo įstatymai, kad vagystė neįsisenėja ir kad teisingumo ranka vagį anksčiau ar vėliau pačiumpa. Taip yra su tautų vagimis, taip yra ir su tautų vagimis.

Bet tegul tik vargiui pavyksta išsisukti teismo arba teisme įrodyti, kad jo vogti daiktai yra jo nuosavybė, jam "legaliai" priklausio, tie daiktai ir pasilikę vagies nuosavybe visam laikui arba iki tam laikui, kol kokia aukštesnė instancija, pasiremama naujais įrodymais, bylą atnaujins ir vagį pasodins į kaltinamųjų suolą.

Nikita su Bulganinu iki šio laiko kalnus laišku, notų ir atsiskaitymų prirašė, kaip tik pasakutiniu metu ypatingai spausdami Vakarų valstybių vyrus, kad šie su tautų grobikais susėstų prie bendro stalo "viršūnių konferencijoje" ir kad ten pasiikalbėtų apie orą, kaviarą ir bet ką kitą, tik kad nepaliestų Rusijos imperializmo aukų — pajungtųjų valstybių. Apie tokią konferenciją jau pilna radio ir spaudoje ir visų valstybių politikų vadovybėse. Ne vienas ir Amerikos sąjungininkas yra linkęs nusipirkti savo kraštui šio tokį saugumą, metant Rusijos imperialistams į nasrus vieną kitą, o reikalui esant, ir daugiau aukų. Kur tas aukas berasti, kaip jiems palikti suvirškinti tas, kurias jie jau turi prariję. Tai yra toji politika, kuri vadinama "status quo", kurio Sovietų Sąjunga visomis išgalėmis siekia.

Padėkime Amerikai Lietuvą apginti!

Mūsų laimė, kad gyvename Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kurios šiandien yra ne tik galingiausia valstybė, bet yra

viso laisvojo pasaulio vienintelė likusi ryžtinga gynyja, ir kad tos JAV yra mums ir mūsų pavergtai tėvų šaliai draugingos. Tačiau ir Amerikai nėra lengva ta pavergtųjų čempiono rolė, jei ji nebus energingai remiama visų laisvės mylinčių savo piliečių ir ryžtingų sąjungininkų. Čia Amerikos lietuvių vaidmuo vėl išskyla visų rimtumu.

Kai mūsų Amerikos Lietuvių Kongresas įvyks birželio mėnesio gale, gal būt tuo pačiu metu ar labai greit po to įvyks ir ta "viršūnių" konferencija, kuriai su didžiausiu kruopštumu ruošiasi abi šalys. Kad tautų plėšiko "advokatai" bus pasiruošę visais būdais ginti savo vagį klientą tuo net mažiausiai netenka abejoti. Mums, kurių visos tautos ir Lietuvos ateitis priklauso nuo tokios konferencijos tokio ar kitokio pasibaigimo, yra neapsakomai svarbu, kad Lietuvos bylos gynėjai turėtų pilnas rankas argumentų prieš mūsų kruvinąjį skriaudiką. Kas šiandien gali geriausiai tokių argumentų suteikti? Deja ne pati Lietuva, kuri šiandien merdėja geležine uždanga atskirta nuo laisvojo pasaulio spigluotomis vielomis aptverta ir ginkluotų maskolių su šunimis saugoma, kad ne tik gyvas žmogus su argumentais, bet ne paukštis ir Vakarų neperiskristų...

Kiek Amerikos lietuviai, veikdami vieningai ir ryžtingai, gali padaryti, gana tik priminti, kaip lietuvių pastangomis buvo pravesta JAV Kongrese Kersteno rezoliucija.

Tokį ir dar didesnį visuotinės Amerikos lietuvių valios ir reikalavimų demonstravimą turėsimė parodyti šį kartą, "Summit" konferencijai atėjus. Tiesa, mes nebe vieni. Apskaičiuojama, kad Amerikoje yra apie 15 milijonų pavergtųjų kraštų kilmės Amerikos piliečių ir tatau yra tokia galybė, kuri gali žymiai paveikti pačios Amerikos elgseną. Amerikos Lietuvių Tarybai, kaip organizuotos Amerikos lietuvių visuomenės tautinės ir politinės minties reikšėjai, besisielojant savo Lietuvos gelbėjimo ir laisvinimo byla, teko žymia dalimi būti pavyzdžiu ir akstinu bei talkininku kitoms pajungtoms tautoms, o Latvijai ir Estijai ypatingai. Už tokį politinį subrendimą Amerikos lietuvių yra Washingtono ir kitur gavę gerą kreditą. Tą kreditą privalome ne tik išlaikyti, bet jį dar labiau sustiprinti, ir tam labai didelė proga bus birželio 27 ir 28 d.

J. Pr.

New Life Delicatessen
Nami gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 S. HALSTED ST.
VICTORY 2-7666
Jonas Grinius, savininkas

KS. KAUNAS

VARDAN TOS LIETUVOS

VINCO KUDIRKOS GYVENIMAS

5. Dalykams taip Seinų Doasinėje Seminarijoje esant, nenuostabu, kad ir kurtų užsiūtkdavo.

Vieną ankštų rytą pralotas Marma ėjo seminarijos koridoriu ir bažnyčią melsis ir, eidamas, užuodė smarkų degtinės kvapą. Pasirodo, kontrabandos keliu į seminariją buvo atgabenta degtinė. Pralotas sučiumpa patį kontrabandnešį — seminarijos sargą su pilnu qsočiu, kone kibiro didumo, degtinės, nubėda į savo kambarį ir tenai tą degtinę užrakina, o pats išeina į bažnyčią.

Tuoju visoje seminarijoje pasklinda gandas, kad pralotas Marma sučiupo kontrabandą. Tarnas visiškai nusiminė, nes grėis išmetimas iš tarnybos. Gastapo ir klierikai, kurie jautėsi kaltėsi, nes galėjo būti susektas siūlo galas ir gal būtų tekę nevienam išskristi iš seminarijos — ir

dar už tokį negarbingą dalyką! Atsirado seminarijoje žmonija su Sadiamono galva. Jie pasitarė, sugalvojo išeitį. Juokaudami tarė nelaimingam sargui:

— Nenulišk, bus tuojau Galilėjos Kana!

"Stebukladariai" susitaria su praloto Marmos tarnu, įeina į praloto kambarius ir — degtinę paverčia vandeniu... Paskui laukia, kas iš to išeis.

Pralotas, po mišų, nestikubino pusryčianti, ką paprastai darydavo, bet, turėdamas tokį akivaizdų faktą, norėjo greitai išardyti klierikus ir susekti kaltininkus. Greitai sušaukė pasitarimą. Sako, pralotas Marma norėjo įgnybti regensui (rektoriui) ir viceregensui dėl seminarijos tinkamumo, na, ir taip nubausti kaltuosius klierikus.

Pedagogų posėdyje pralotas papasakojo apie šio ryto radinį ir pakvietė kunigus į savo kambarius įsitikinti — paragauti, ar tikrai degtinė. Bet... kunigai visi iš eilės ragavo ir patyrė, kad esama tyro vandens. Pralotas neišmėnė, kaip tai galėjo atsitikti ir tik pečiai trukčiojo, kad jam pasitaikė tokia klaida. Atsiprašydamas kolegų, pasakė:

— Mea culpa! (Mano kaltė!)

Tarno kaltis buvo netikėtai išgelbėtas, o degtinė vakare klierikų išgerta. Seminarijos auklėtojai visvien gerai nu-

jautė, jog seminarijoje nevisa kaip reikiant, jog esama daug ydų, trūkumų, kuriuos reikia neatidėliojant pašalinti. Surūpinę jie ilgai tarėsi ir po karštų ginčų nularė griežtį priemonių tiems nenormalumams pašalinti.

Seminarijos profesoriai tuo laiku buvo dažniausiai menko mokslo — daugelis tebaigė tą pačią seminariją. Taip pavyzdžiui, homiletikos (iškalbos) profesorius, sako, liepdavęs klierikams mokytis sakytį pamokslus iš jo, nors visi žinojo, jog tasai profesorius menkas pamokslininkas. Lietuvių, kaip visose to meto švietimo įstaigose, taip ir čia buvo nemalonus. Pats vyskupas Vierzbovskis lietuvių klierikus vadindavo lietuviškais telukais. Kudirka jį vėliau prisiminėdamas, gana storžievišku bažnyčios činovniku (valdininku) pavadino.

1877 m., kada atvyko Kudirka, seminarijos vadovybė uždraudė muziką ir kitas pramogėles, panaikino kalėdines ir velykines atostogas, griežtai uždraudė miesto publikai lankytis seminarijos sode, ir draudė klierikams išsėdinėti į miestą lankyti giminių bei pažįstamų.

Paastrėjusi drausmė, atrodo, turėjo visų sunkumų prislėgti vos tik į seminariją patekęs Kudirka. Kelių asmenų lūdiūjimu, taip nebuvo. Vincas jau anksčiau minėtais gabumais ir privalumais pasižymė-

jęs, patiko seminarijos vadovybei. Patiko regensui ir viceregensui. Pastarasis, šventėms išvažiuodamas į savo parapiją, savo kambariuose leisdavo apsigyventi Kudirkai. Jo kambariai buvo antrame aukšte, netoli nuo laiptų į zokristiją.

Tokiomis aplinkybėmis pasinaudodamas, klierikas Kudirka pradėjo flirtą su viena Seinų bajoraite. Ji dažnai Vincą lankydavo tame bute. Kai viceregensas būdavo namie, bajoraitės tarnaitė atnešdavo Vincui laiškus. Draugai apie tą romaną greitai sužinojo, bet niekam nieko nesakė — argi jis vienas seminarijoje turėjo, kaip anuomet vadindavo, "cibę"?

Kudirka seminarijoje galėjo ir smuikuoti, nors pasilinksminimų muzika buvo draudžiama. Jisai buvo gabus literatas ir gražiai parašydavo seminarijoje užduodamus darbus; savo gabumais greitai prašoko visus draugus. Visi mokslo draugai stebėjosi, kada Vincas filosofijos pamoką lotyniškai išmokdavo per 5-10 minučių. Jis neturėjo laiko mokytis: daug piešė, grojo smuiku.

Kad ir turėdamas tokių privilegijų, Vincas seminarijoje negalėjo nurimti. Jo netenkino scholastikos mokslai, pasakojimai apie visokius šventuosius ir šventenybes. Ambicingas jaunulis negalėjo pakęsti nuolatinio nusizeminimo. Pats mokymo būdas nepasizymėjo pedagoginių

priemonių įvairumu. Visa buvo tiekama pagal seną šablona.

Reikėjo išeikoti išieties. Kudirka susipažino su Seinų miesto inteligentais, kurie turėjo, arba glačio parūpinti, gerų knygų. Daugiausia jų galėjo gauti lenkų kalba, tad jis pirmiausiai pradėjo studijuoti lenkų literatūrą. Vienas pažįstamas pasiūlė rimtą filosofo Kanto veikalą, Susipažinęs su Kantu, Kudirka prašė daugiau filosofinių veikalų. Tada jam parūpino Spenserį, Šopenauerį, Dekartą.

Vadinasi, Kudirka gavo seminarijoje ir Bažnyčios draudžiamų veikalų. Savo kambaryje negalėdamas tų knygų skaityti, įsitaikė skaityklą seminarijos bokšte. Ten popietines valandas jis ramiai praleisdavo, ragaudamas užgintą vaisių.

Kun. Jurgilas rašo savo atsiminimuose, kad Kudirka seminarijoje mokėsi tik pro forma, pavyršium; daugiausia skaitydavo knygas, rašindavo eiles, grieždavo smuiku, komponuodavo muzikos veikalėlius.

Tai ilgainiui pastebėjo ir seminarijos vadovybė, bet, kadangi jis elgėsi padoriai, šiaip taip atlikdinėjo reikalingas priedermes, nebuvo už ką jį šalinti. Savo žodžiais Kudirka sako, kad melsis čjęs ir visur buvęs, kaip automatas. Jau 1878 m. jis norėjęs mesti seminariją. Tėvas, sužinojęs, atvyko sūnau drausti, bet Vincas tik draugų įkalbėtas seminarijoje pasiliko.

Vieną metų du metus

Iš kelionės į Pažadėtąją žemę

Sykį sutikau Halsted gatvėje Vytautą Orentą, diplomuotą ekonomistą, bankininką ir aistringą meno pavykusių kolektorių. "Ko šiandien, toks linksmas?" klausiu, matydamas jo visomis palytėmis varšomis spinduliuojantį veidą. "Aš visuomet toks", atsako Vytautas. "Pasakyk ir man tą receptą..." paprašiau.

"Mielai", sako jis. "Reikia gyventi du gyvenimus vienu metu. Matai, mūsų amžius per trumpas vienomis vėžėmis važiuojant, o kai gyveni du iš karto, laimi dusekį ilgesnį ir tuo pačiu dusekį pilnesnį".

— ?

"Eiva, parodysiu" ir vėl suėjome pro tas paslaptingas šonines duris, apie kurias kadaise naujieniečiams esu rašęs labai mielyne nuotakėje būdamas...

Tikrai čia buvo antras ir baisiai turtingas gyvenimas, kurį rankovės pasiraitytos pradėjo Vytautas vos iš savo banko grįžęs: išpakuodamas kur tai užtiktas pavyksius, juos derindamas į rūmus, valydamas, ir su didele meile ranka glostydamas. "Matai", sako, "mano dienos darbas baisesnis sausas ir jei dabar grįžęs neturėčiau savo mylimo 'hobby', taip ir pasilikčiau, kaip iš banko išėjęs — kasdien keliomis uncijomis labiau išdžiūvęs kūnu ir dvasia".

To man buvo gana. "Seku pavyzdžiu!" sušaukiau, ir kadangi per dieną buvau sėdėjęs kėdėje ir džiūvęs popieriuose, pabėgti ketėta nylų pėsčios — mis bus tik antras gyvenimas! Bet kur? Beje, Andrius buvo kvietęs prieš septyniolika metų 15 minučių pas jį, iš kur jis nuvežė "Pažadėtąją žemę" repeticiją. Kol nukuležiojau į Bridgeportą, Andrius jau ir vėžės buvo užpūstos (mat, mėgstama punktualumai!) ir ta pačia žingine dūmąja į Jėzų Centrą.

— Koks tu šiandien pajau-
nėjęs! — komplimentavo ar-
tistas, ir kaip medum širdį te-
pliojo.

— Dėlto, kad vienu metu gy-
venu du metus! — išdžiūiai at-
sakiau.

— ?

— Labai paprastai, — sa-
kau, ir papasakojau savo bi-
čiulio Vytauto filosofiją.

— Tai nieko naujo, — so-
pranu atsakė liauna kaip nen-
drė, violetinė sukele, Nora
Marsh, tikriausiai Zita Kevalaitė.

— Tai tikrai nieko naujo, —
altu pritarė Dorothy Wick-
ham, scenoje Balio Račkaus-
ko, faktinai Andriaus Mirono
žmona, o tikriausiai faraoni-
tė Kleopatra.

— Taip, taip, — tenoru pri-
dūrė pulkininko Hornby sū-
nelis Juozas Skomantas, ir —

— Tikra tiesa, — storu bosu
patvirtino notaras Wyne Mo-
tiejus Stelmokas, o visi ben-
dru chorą pasakė: "Mes taip
pat visi dirbame, daugumas
gana sunkiai. Vieni per dieną
dirbė, kiti po repeticijų tiesiai
į darbą. Vaidyba taip pat yra
darbas ir — pamatysi tamsta
— koks darbas. Suprakaituoji
labiau, kaip dirbtuvėje. Bet
darbas darbu nelygu. Vaidy-
ba yra kūryba. Kūryba yra
dienos šviesa pilko gyvenimo
naktį. Štai kodėl mes čia".

— Pritariu! — sakau, ir atsi-
miniau, kaip savo paties gy-
venime visuomet jaučiau ne-
numaldomą nostalgiją iš mie-
sto į krūmus, iš darbo į bi-
bioteką, iš bažnyčios į kar-
čiamą...

Tik pradžia, koks
bus galas!

Scenoje jau išdėstyta baldų.
"Big Ben" modelio archai-
kas laikrodžio tingiai žings-
niuodamas jau kelintą valan-

dos bertainį skambina. Vikto-
rijos stiliaus supamoje kėdėje
atsilošęs namų sargas seną
anglišką komiką skaito, ciga-
ra kamuolius laido ir atkalia
ranka tingiai stiklą tuština.
"Trrrrr-Trrrrr" aptemdytoje
salėje pasigirsta režisieriaus
Tvirbuto "skambutis". Lordiš-
kas sargas nenoriai sujuda,
nauji "trrrrr-trrrrr-trrrrr" jam
tingėti nebeduoda ir nuo šiol
prasideda scenoje gyvenimas,
su kiekvienu įėjimu įvesda-
mas naujus charakterius, su
kiekvieniu nauju charakteriu
naujas užuomazgas, ir su
kiekviena nauja užuomazga
įplepdamas naujus nervų
pluoštus...

Du dalykų tą vakarą pasi-
ryžau padaryti. Viena, kad
būtinai eisiu "down-town",
nusiipirksiu, jei bėsiu Somer-
set Maugham "The Promised
Land" knygą, nes lietuvių kal-
ba turi ją tik apie tužinas lai-
mingųjų, kurie tą pjesę vaidi-
na, ir turi ne pilną tekstą, o
tik savo rolę; antra, būtinai
eisiu vaidinti, jei Tvirbutas
pasiliks Chicagoje, ir, žino-
ma, jei tiek pajaučėsiu, kad
jis mane priims ir tą šaunų sa-
vo mokinių ratelį...

Nuo pirmojo tuščiavidurės
Mis Pringle įbėgimo, tolyn di-
dyn pradeda vystytis Londono
"well to do" — pasiturin-
čiojo luomo dekadencijos pa-
norama. Neperdėjus galima
pasakyti, kad Ipolito Tvirbuto
turima magiko rankos. Ne tik
kad jis mokojo taip aktorius
"suporuoti", kad jie scenoje
atrodo savo rolėse jau užgimę
ir suaugę, bet kad ir pati jo
ranka veikia magiškai. "Dar
kartą!" karts nuo karto pasa-
kęs, keletą kartų ir pats į sce-
nų užbėgo. Jam, pasirodo, ne-
reikia žodžių. Vien kur Tvir-
butas atsistoja ir ranka iškal-
bingai mosteli, aiškiau už vi-
są žodžių tiradą aišku, kaip
reikėjo padaryti!

Reikalas eina apie vieną pa-
simirusią aristokratę, kurią
per 10 metų slaugė panelė No-
ra — Kevalaitė ir dėl kurios
testamento prasideda vis la-
biau įsitempianti scena, kai
atvažiuoja ir į salioną įžygiuo-
ja Jim ir Dorothy Wickham,
tikriausiai: Baly Račkauskas ir
Ona Mironienė, velionės, ku-
rios pavyksas kabo sienoje,
giminaičiai, abudu lyg šaka-
lai dvėselienos — savo tetos
palikimo tikėdamiesi, bet la-
bai netikri, ar jiems užrašė.
Švelni siela, slaugė Nora, irgi
tikisi, kad jos ilgus metus su
tikra meile ir pasiaukojimu
globota ir slaugyta našlė ir jai
bus kai ką užrašiusi. Pagaliau
atpuškuoja notaras Mr. Wyne
— Motiejus Stelmokas, tikriaus-
pats Winstonas Churchillis, tik
tuo skirtumu, kad nerūko ci-
garo, bet kosi, krunkščia ir
švokščia, kaip tik amžinų slo-
gų, bronchito ir dusulio mie-
te Londono teimanoma. Po il-
gų tragikominių momentų,
augančios įtampos, notari-
visus savo rakibolus iš portfe-
lio iškračius, pagaliau iš senos
kūrpės ištraukiamas testa-
mentas, kuriuo... visos turtas,
pasirodo, užrašytas tai plėšrių
šakalų porelei, o slaugei — nė
dėkui, nė išgrauš... Kai klyk-
dami ir laukiniai iš džiaugs-

mo žvengdami Wickhamai,
lyg pirmą kartą į ganyklą pa-
leisti laidokai, šokinėdami iš-
siverčia laukan, vėl kitas mi-
šiuginas — kažkokio anglų
pulkininko sūnelis įstraksėjęs
į sceną pasisako važiuosias į
Kanadą, kur šalis esą pienu
ir medum tekanti ir jis ten iš-
sykio būsiąs didelis ponas.
Čia pradeda aiškėti, kad ir
vargšės Noros gyvenimo toli-
mesnės raidos kitose scenose
teks jau Kanadoje ieškoti. Tai
tik vienas pirmas aktas, bet
jis su pakartojimais truko ge-
rą valandą ir kai laiką pamir-
gęs pamatai uždangą užsitrau-
kiant, atrodo, kad jau vieno
to akto pilnai pakaktų savitei
pakilia nuotaika gyventi.
"Tai tik pradžia", perspėjo
režisierius Tvirbutas. "Kitos
scenos iki galo auga vis didė-
jančia įtampa". Kadaise, prieš
bertainį šimtmečio teko ma-
tyti gerą teatrą vaidinant Eu-
genie O'Neil pjesę "Strange In-
terlude", kurios ir šiandien
kiekviena scena tebėra gyva
atmintyje. Atrodo, "Pažadėto-
ji žemė" bus antras toks per-
gyvenimas, ką jau iš pirmojo
akto sprendžiu.

Beje, buvo rašyta apie p.I.
Tvirbuto įneštą naująve —
muzikos "foną". Neįsivaiz-
duoju, kas būtų be to fono,
bet savotiška, veikalo dvasiai
parinkta "uvertiura" pradžioje
ir akompaniamentas pabaigoje,
klaikiosios scenos metu,
kai išniekintai, apleistai ir
jzeistai Norai, atrodo, visas
kambarys, ir sienos, ir pats
mirusios lordienės pavyksas
nuo sienos prapliupo mifisto-
felišku kurtinantiu piktu juo-
ku, sudarė tokią organinę dar-
ną, jog atrodė, kad pats "Pa-
žadėtąją žemę" autorius to-
kį foną galvoje turėjo, tik pa-
miršo jį priminti.

Verta priminti ir būrelį kitų
pasišventusių savanorių, kurių
scenoje nematyti, bet jų ran-
kų ir darbo ženklų visur pil-
na. Apacių vyrai bekalę, be-
pailę ir besagioja scenoms
dekoracijas, kiti benešioja bu-
taforiją; už scenos, lyg pelėle
po lapu pasislėpusi mergytė
beminanti muzikos "fono"
magnetinius "vargonus", o...
Macevičiaus, šio pastatymo
administratoriaus, pilna salė-
je, užscenės ir koridoriuose.

Taip, šauniosios "Pažadėto-
sios žemės" mergaitės (scenoje
visos mergaitės) ir vyrai, dris-
tu pranašai, kad jūsu šiuo
metu vienu metu du metus gy-
venamas gyvenimas, darbas
ir pasišventimas ras Chicago
visuomenėje tinkamą įvertini-
mą. Tik vieno dalyko labai
norėčiau, kad visi, kas gegu-
žės 3 dieną keliaus į "Pažadė-
tąją žemę", gautų progos jos
žodžius atmintinai išmokti,
nes kai reiks sekti kiekvieną
aktoriaus veiksmą ir tas viena
po kitos sekanties staimie-
nas, nebebus laiko klausytis
jūsų kalbų... Bent aš dar jau
repeticijoje pamiršau vietą ir
laiką ir visą aplinkumą, o kas
būs, kai su aktoriais atsidur-
sime pačioje "Pažadėtoje že-
mėje", panašiose sąlygose, ko-
kiose buvo mūsų pačių pir-
mieji pionieriai šiame Nauja-
jame Pasaulyje.

Bala Nemalė

Darbo, namo, buto reikia —
Viską tik "Naujienos" teikia.

Kai škotas netenka sijono

Ką daro škotas, kai neten-
ka sijono? 4 škotų armijos
kadetai buvo dėl to pažemin-
ti. Nusikaltimą pastebėjo pats
škotų pulko seržantas Aber-
deen miesto gatvėje. Jam be-
einant gatve, priešais beatžy-
giuoja 4 kadetai be sijonų!
Vienuose apatiniuose! Seržan-
tui berėkaujant ir bereikiant
savo pasibaisėjimą, kadetai
išaiškino, kad įvyko "force
major", būtent vietos univer-
sitetų studentų būrys juos už-
klupo ir išrengė.

Granby, Conn. Henry Le-
manski trafiko teisme aiški-
nosi, kad jis per 21 metus au-
tomobiliu važiuavo be nusižen-
gimo. Tai nieko nepadėjo, nes
paaiškėjo, kad jis per tuos 21
metus važinėjo be leidimo.

Miyazaki, Japonijoje, viet-
nės šeimininkės sudarė savo
"ratelį", kuriame kiekviena
moteris gali pasireikšti negra-
žumu, blogu virumu, vyro ne-
mylėjimu, kaip blogos moti-
nos ir nesocialio būdo mote-
rys. Tai temos, kurioms rale-
lis praleidžia ilgąs valandas.

**F & M RADIO
& TELEVISION SERVICE**
Authorized
DELO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. CAIumet 5-9833

NAUJAS TEPALAS
ir tabletes teikia naujos vilties ken-
čiantiems nuo reumatizmo ir artrito.
The Star Pharmacal kompanijos,
Chicago, chemikas pagamino naują
tepą ir tablečių. Ši nauja kombi-
nacija, žinoma varda is AMERPOL
RUB ir AMERPOL TABLET, pri-
pažinta labiausiai efektyvia, mal-
šanti skausmus, kuriuos paprastai
sukelia reumatizmas ir artritas.
Si nauja pasitvirtinusi kombina-
cija buvo išrasta paraudusiems, už-
degimui turintiems sąnariams gy-
dyti, patinimui sumažinti ir nutir-
pusių raumenų skausmui numal-
šinti nuostabiai greit ir su nuos-
taisiais rezultatais. Prašykite vaisti-
nės. 98c. tepalas, \$3.50 tabletes.

**PERKRAUSTYMAI
MOVING**
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. ERNANDES
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-6063

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

MIDLAND
Savings and Loan
Association
Mes mokame
Aukštą
dividendą
PER 40 METŲ
VISU LIETUVIŠKŲ
KOLONIJŲ
SAUGIAUSIA IR
PILNIAUSIA
TAUPYMO
BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli traukai — Naujausi savaraimės traukai
Ilgų metų patirtis — Ilgus ir sėkmingas patirtis
JUOZAS NAUJOKAITIS
2021 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

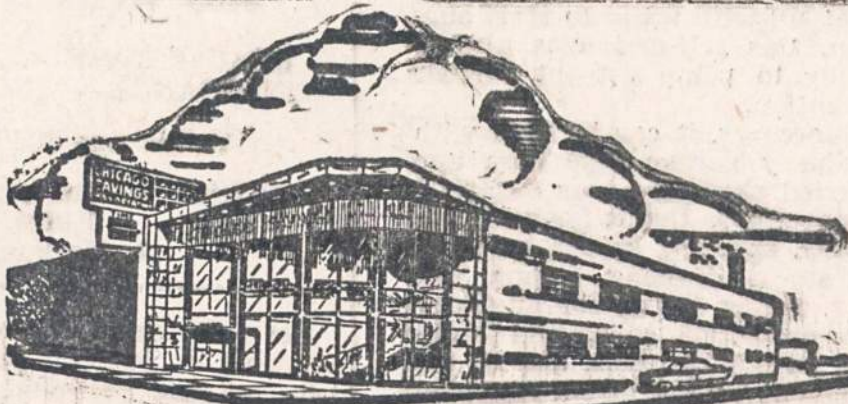
Could anyone deny this baby
a few minutes?
Of course not! Yet the minutes you can save by speeding
could mean this baby's life... or yours! Nearly 40,000
died in traffic accidents last year, with speeding a factor
in 3 out of 10 fatal crashes! So think how many lives just
minutes can save... and slow down!

Help stop senseless killing on our highways.
Drive safely yourself. Insist on strict law
enforcement for your own protection. Work
actively with others to support your local
Safety Council. Remember—where traffic laws
are strictly enforced, deaths go down.

**BACK THE ATTACK
ON TRAFFIC ACCIDENTS**
Published in an effort to save lives, in cooperation with
The National Safety Council and The Advertising Council, by

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

Remiantis Chicago Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo
1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai idėlių saugumo ir
dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti
taupomus pinigų. Pasidėti taupinius pas mus gausite ne tik šią saugumą
— ju apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patar-
nų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.
Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš
griausniausių ir moderniausių įrengtu visoje Illinois Valstybėje.
Milijonai dolerių prieinamoms sąlygoms morgičių paskoloms perkant,
statant arba refinansuojant. Lengvi išmokėjimai. (Ant tinkamų nuosavybių
darome paskolas net 25 metų išmokėjimams).
Rašykite dėl informacij. Mūsų turtas artai \$24,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Ave. Tel.: GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois
ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8.
Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atidaro nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR
GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.
Sėdadieniais nuo 10 iki 1 val.
Trec. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAlbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Treciad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo
1-4 ir 7-9; Antradi. nuo 1-5, Trec.
ir Sėdadienį tikrai susitarus.

WAlbrook 5-9106 — Randolph 6-1190
DR. JONAS G. BYLA
nervų-smegenų ligos, chirurgija
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
Konsultacija tik susitarus

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Sėdadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Treciadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Sėdadieniais 1-4 val. p. p.
Treciadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Treciad. ir Sėdadienį uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REPUBLIC 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienį ir sėdadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Treciad. ir Sėdadienį 10-12 val.
Telef. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Treciadieniais uždaryta.
Sėdadieniais 12-4 val.
Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Dalyv. afternoons.
Vakaraais: pirmad., antradi., ketvirtadi.
6-9. Treciadieniais tik susitarus.

Rezidencijos: PROspect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Ofiso tel.: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Valandos: pirmad., ketvirtadi. ir Sėd.
1-4 val. p. p.; antradi. ir penkt. 5-8 v. v.
Treciadieniais uždaryta.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Sėdadienį nuo 9-11
val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.
Treciadieniais uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEVERly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. vak.
kasdien, išskyrus trečiadienį.
Sėdadienį nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet.
7-9 p. m. Sėdadieniais 10-12.
Treciadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namy CE 3-7786

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Sėdadienį 2-6 val. po pietų.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8
Ser., Subatų ir Nedėl. tik susitarus
Ofiso telefonai: YArds 7-4787
Namy telefonai: PROspect 6-1930
Jei neatlieps viršutiniai telefonai
šaukite Midway 3-0001

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
— MONDAY, APRIL 21, 1958

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro,
antradi., trečiadi. ir penktadienį 6-9 v. v.,
šeštadienį 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71st STREET
Kampas 71st ir Campbell Ave.
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GILson 8-6195
Valandos: pirmad. ir ketv. nuo 5 iki
9 val. vak., antradi. ir penktadienį nuo 1
iki 5 val. popiet., sėdadienį nuo 2 iki 4
val. popiet., trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaskevicius
(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo
6-8 val. vakaro; sėdadienį 1-4 popiet,
trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2246
Val.: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo
6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31st gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Sėdadieniais 1-4 p. p.
Sėdadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sėdadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 S. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį
uždaryta), sėdadienį 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trec. uždaryta. Penkt. ir Sėd. 10-2
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

**Dr. Kazimieras
MICHEL**
Optometristas — Orthoptist
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įveda netikrą — artificialę aki pagal
sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Tikrina klausą ir pagalbsti
negirdintiems. Praktikuoja 39 metus.
Kad ir lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.

GRADINSKAS
Radijai, TV, Vėsintuvai
DOVANOS MOTINOS DIENAI
Didelis pasirinkimas.
DUODAM ISSIMOKETINAI.
PRIMAM SENSIOM TAISSOM
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atidaro kasdien. Sekmd. uždaryta.

STANKUS
Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus
gyvenamųjų ir pramoninių pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš
300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonai:
PROspect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

**IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)**
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir
tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS
3415 SO. LITUANIA AVE.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
★
RADIO VALANDA
Is Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kas dieną: pirmadienį iki šešta-
dienio nuo 8:30 iki 9:15 rytu, ir
kar pirmadienį nuo 7 iki 8 vakaro.
Sekmdienį is radio stoties WOPA,
1490 kil. ir FM 102.3 MC. 8:30 iki
9:30 rytu.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Su šuniu vaikščiojant, teks nešioti "toiletą"

Miesto taryba vienbalsiai priėmė sveikatos tarybos pasiūlymą bausti šunų savininkus nuo 5 iki 200 dolerių už šunų padarytus "nemažonusius". Priimtųjų potvarkiu nustatoma visa eilė tokių atvejų, kur šunų savininkai galės būti baudžiami. Aldermonas Charles H. Weber (45) patiekė papildymą, kuriuo reikalaujama, kad asmenys, vesdami savo šunes pasivaikščiodami, privalo drauge nešioti popierinį maišelį.

Tiesus kelias į "Palangą"

Naujoji 101 milijonų dolerių Calumet Syway autostrada, atidaryta susisiekimui nuo balandžio 16 d., yra tiesus ir patogus kelias greitai pasiekti Chicago "Riviera" arba "Palangą" — smėlio kopas ir paplūdimius Michigan ežero rytiniame krante. "Nuo 66 ir State gatvių mieste įvažiuojant į Calumet Skyway, važiuojant po 46,5 mylias, mes lengvai ir patogiai pasiekėme Michigan City kryžkelę per 49 minutes ir per 59 minutes pasiekėme La Porte išsukimą", rašo vienas vairuotojas. Iš šios vietos iki St. Joseph 38,9 mylios truko 44 minutes. Bendrai nuo 66 ir State gatvių iki St. Joseph upės 95,7 mylios truko 1 val. ir 3 minutes. Iš čia dar 55 mylios yra ligi Holland.

50,709 automobiliai pravažiavo per 48 val.

Naujuoju tiltiniu Calumet Skyway keliu per pirmąsias dvi paras pravažiavo 50,709 automobiliai, iš kurių 44,786 keleiviniai, iš 5,923 sunkvežimių ir busai. Pirmąsias naujuoju keliu gavo policijos tikieta už pervažiavimą nesumokėjęs 25 centų rinkliavos. Ties rinkliavą užtvėrė, jis įtaisytos šviesos, kurios, iš raudonos pavarsta žalia tik rinkliavą sumokėjęs. Pravažiavimas nesumokėjęs baudžiamas kaip ir pervažiavus raudoną šviesą — po \$10.

Raudoni "misionieriai" turi didesnį pasisekimą

Misionierius Billy Graham, kalbėdamas Sherman viešbutyje Chicagoje, papasakojo, kad daugiau žmonių kaip bet kada nori priimti krikščionybę, tačiau komunistų "misionieriai" esą daug veiklesni už krikščioniškuosius. "Komunistai taip pat žiūri į pasaulį, kaip į didesnę lauką", jis pareiškė, "jie pasidarė didžiausieji misionieriai ir evangelistai istorijoje. Per vieną dešimtą jie suėvangelizavo visą pasaulį. Jie padarė su savo klaidinga evangelija, ką Kristus liepė mums daryti su tiesa, ir mums tai nepavyko. Tik 9 milijonai partijos biuletenų turinčių komunistų užvaldo pasaulį, kai 600 milijonų krikščionių tą pasaulį praranda".

Paklaustas, ar nemano bandyti Chicagoje, Graham pasakė, kad iš jo pusės, "tokio plano nėra, tačiau esą kalbama" atvykti į Chicago su "kryžiaus karu".

Toddo turtu paveldėtojai

Surrogate teismui įteiktas Michael Toddo testamentas, kuriuo jo palikti turtai paskirstomi lygiomis dalimis jo našlei Elisabeth Taylor ir jo pirmosios žmonos sūniui Michael Todd, Jr. Turtai siekia nuo 3 iki 5 milijonų dolerių. Todd užimušė savo lėktuve kovo 21 d. skrisdamas audros metu New Meksikoje. Palaidotas Chicago žydų kapinėse Waldheim, Forest Park, Ill. Jo tikroji pavardė buvo Avram Hirsch Goldbogen. Jis pagamino filmą "Aplink pasaulį per 80 dienų".

Adlai žada "nerūnėti"

Imigrantų Globos Lygos bankete įvyko toks dialogas: Banketo vedėjas, Adlai E. Stevenson, be kitų garbės pažymėjimų įteikė ir savo buvusiam mokytojų, adv. Stephen Lowe. Padėkodamas už garbę ir pagarbą, kad Stevenson buvo "puikus studentas", Lowe pasakė: "No čia paprašyti gub. Stevenson dar vienos malonės ir esu tikras, kad jis man ją suteiks. Aš no čia kurią dieną pasakyti savo mažai dukterėčiai: "Šis garbingai atrodas džentelmenas Baltuosiuose Rūmuose kadaise yra buvęs tavo senelio mokinys".

"Esu laimingas, kad neapvyčiau jūsų teisės mokykloje, Styvi, dėlto, kad turėčiau jus apvilti už poros metų", atsakė Adlai.

Saugokitės karvelių

Ne vien žmonės, bet ir paukščiai kraustosi iš miestų centrų gyventi į priemiesčius ir užmiestus. Ypač naujausiai pastebima karvelių emigracija.

Dr. Gerald A. DeOro rašo Amerikos medikų asociacijos žurnale, kad tie karveliai su savimi atsigaubė naują slogą, kuri yra jų gyviai, vadinami dermanysus galinae arba paprastai viščiukų utėlės. Tie gyviai gyvena paukščiuose ir minta paukščių krauju, bet paskutiniaisiais laikais vis labiau pradeda įprasti ir į žmogieną. Dr. DeOro pataria, kaip nuo tų naujų parazitų saugotis. Geriausia priemonė, jis rašo, yra naikinti karvelius, bet kur tai neįmanoma, reikia vartoti benzoato ir benzokaino emulsiją, kuri įtrynus į odą, parazitus nubaido. Tų parazitų įkandimas yra labai panašus į uodų (moskitų) įkandimą, palieka odoje paraudusį patinimą ir išsukia odos perštėjimą.

75 žuvo, 10,117 sužeista

Nuo metų pradžios Illinois valst. automobiliai užmušė 120 žmonių, iš kurių 75 vien Chicagoje, kur per tą patį laiką 10,117 žmonės sužeisti.

Iš Keistučio klubo

Velykų sekmadienį, balandžio 6 d. Hollywood salėje įvyko Keistučio Pašalpos Klubas susirinkimas, pradėtas pirm. A. Valonio punktualiai 1 val. Narių dalyvavo nedaug, tur būt dėl to, kad šis susirinkimas buvo Velykų sekmadienį. Pirmininkas A. Valonis ir sekretorius M. Krauskas plačiai pranešė, kad jau ruošiamasi klubo baliui, kuris įvyks šeštadienį, balandžio 26 d. Hollywood salėje. Tai bus ne tik balius šokiai prie Pavio orkestro, bet bus visokių įvairių, dovanų ir t. t. Šiuo parengimu rūpinasi klubo valdyba su Antanu Valoniu priešaky. Valdymo taktininkauja gražus būrys pagelbininkų moterų: Ona Švimeckienė, Elizabeth Petkūnienė, M. Langienė, Julia Pocienė ir kitos. Tiek 9 milijonai partijos biuletenų turinčių komunistų užvaldo pasaulį, kai 600 milijonų krikščionių tą pasaulį praranda".

Kovo mėn. mirė šio klubo nariai: Kazimieras Kriščiūnas ir Louis Jocius; sergančių buvo 13 narių.

I susirinkimą buvo atvykę buvę veiklūs chigagiečiai ir Keistučio klubo nariai Domicėlė ir Pranas Jakavičiai, dabar jie gyvena Fort Lauderdale, Fla. Jie buvo atvykę į Chicago į gimnazijos laidotuves, ta proga aplankė ir klubo susirinkimą, kuriame per daug metų dirbo. Jakavičiai savo naują vietą esą patenkinti ir nemano grįžti atgal į Chicago. Bet Domicėlė mano, kad jei kas norėtų persikelti gyventi į Floridą, pataria gerai apsižiūrėti. Rašantis šią žinią linki Jakavičiams geriausio pasisekimo.

Klubo korespondentas klubo valdybos vardu kviečia visus į klubo balių, šeštadienį, balandžio 26 d.

Klubo koresp.

Dūmų "grybai" kyla aukštyn, sprogo ir užsidegus alyvos velyklai prie Ardmore, Okla. Sprogimo buvo padegta 55,000 statinių gazolino. Laiku davus gauda, visi 50 darbininkų išsigelbėjo ir rimtesnių sužeidimų neįvyko.

TRUMPAI

— **Edvardas Radvila**, Latvijos lietuvis ir buvęs Rygos dramos teatro aktorius, vaidina Edj Marsh, Noros Marsh brolių, išsikūrusį Kanadoje ir gyvenantį savame ūkyje. E. Radvilą matysime vaidinant W. S. Maugham 4 v. pjesėje "Pažadėtoji žemė". Spektakliai įvyks gegužės 3 d. 7:30 val. vak. ir gegužės 4 d. 4 val. po pietų Jaunimo Centro scenoje.

— **Kan. Fel. Kapočius** bus vienas iš kalbėtojų J. Tumo Vaižganto 25 metų mirties sukakties minėjime, kuris įvyks sekmadienį, gegužės 11 d. Jaunimo namuose. Minėjimą rengia įvairių tautinių-kultūrinių organizacijų sudarytas komitetas.

— **Pranešama, kad Rašytojų Dr-jos 1957 metų premijai** po \$10 aukoją šie asmenys: dr. K. Aglinskis, kun. A. Baltinis, dr. J. Bartkus, G. Bučmys, dr. M. Budrienė, kun. P. Celišius, J. Gradinskis, J. Jurkūnas, Vyt. Kasniūnas, J. Kirvaitis, Br. Klorė, J. ir J. Lieponiai, J. Litvinas, V. Naudžius, J. Pautienis, dr. J. Reinsys, S. ir J. Slabokai, A. Stančiauskas, J. Stankus, Vl. ir A. Šimaičiai, dr. V. Tauras, dr. V. Tumasonis, Vl. Vaitiekūnas, Arūnas Zailskas. Stambesne suma premiją parėmė Stasys Tamulaitis.

— **Walter Lénartas**, ketvirtadienio vakarą apie 11 val. grįždamas iš darbo ties Sangamon ir 34 gatve buvo dviejų stambių vyrų užpultas ir iš jo atimta su savim turėti 6 doleriai.

— **Adomas Jurgaitis**, chigagietis, ir Jonas Kačergas, East Chicago, Ind., abudu geri pajūrių nusipirkti maudynių aprėdus, pardavėjas parodė jiems įvairių spalvų; ilgokai žiūrindes Jurgaitis pasirinko žalią, o Kačergas vis dar negali išsirinkti, pagaliau apsisprendęs sako: "žinau, paimsiu tą juodąjį, juo galima dėvėti ir vakarais".

— **Jonas Karpus**, gvv. 3446 W. Evergreen ave., ilgametis Chicago gyventojas, pasitraukė į pensiją ir planuoja persikelti gyventi į St. Petersburg, Fla., kur yra jau ir vietą apsižiūrėjęs.

— **Jonas Machunas**, 12848 S. Morgan st., ištiktas širdies smūgio, pateko į St. Francis ligoninę, kur jau pradeda gerėti.

— **Antanas Vaitkevičius** ir An-

Detroit, Mich.

Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 116 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, bal. 27 d. 2 val. p.p. A. B. Nakų namuose, 12084 Yosemite st., netoli ilvernois ir Elmhurst. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes yra kelėtas svarbių reikalų aptarti.

LSS Literatūros Fondo išleistas knygos "Lietuva Budo" reikalas: nors knygos platinimas Detroito eina neblogai, bet vis norima pasitarti, kad tas darbas eitų dar našiau. Knyga galima Detroito gauti pas visus LSS 116 kuopos narius, o kas norėtų gauti didesnį skaitlį, malonė krite kreiptis pas B. Keblaitienę, 11631 Indiana, Detroit 4, Mich. Tel. WE 3-1800.

Taigi vertas didesnio dėmesio Amerikos Lietuvių Kongreso, kuris įvyks birželio 27 ir 28 dienomis Bostone.

Visų LSS narių pareiga atvykti su naudingais sumanymais ir gerais planais kas dėl vasarinio išvažiavimo ir kitos šių metų veiklos.

Kas tas milijonierius?

Vienas asmuo šiaurinėje Illinois už \$4,091,170 pajamų 1957 m. sumokėjo \$1,100,890 mokesčių, praneša mokesčių įstaigos viršininkas H. Alan Long, tik nepasakė, kas tas asmuo yra. Pernai stambiausias mokesčių mokėtojas buvęs asmuo, padaręs metinių pajamų \$11,000,000.

tanas Galinskis, pirmasis SLA 7 kuopos pirmininkas, antrasis neilstantis tos kuopos veikėjas korespondentas, Pittston, Pa., abudu kartu apsigro. Vaitkevičius grįžta į ligoninę, o Galinskis jau išvežtas. SLA 7 kuopos nariai linki abiem greičiau pasveikti.

— **T. Šimkus** pirkė iš The Mutual Ntl. Banko nuosavybę, esančią Hyde Parko apylinkėje.

— **A. Valys** pirkė iš Jono Jur-gilo nuosavybę, įsiančią Lake apylinkėje.

— **Kazys Dargis** pardavė D. F. More nuosavybę, esančią Lake apylinkėje.

— **Vladas Mieželis** pirkė iš I. Mazrimo nuosavybę, esančią Lake apylinkėje.

— **G. Bernotas** pardavė C. F. Orangios nuosavybę, esančią Proviso apylinkėje.

JOIN SKYWATCH

CALL CIVIL DEFENSE

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS pusamžis darbininkas mažai farmai prižiūrėti. Nėra gyvulių, nei laukų darbų. Teirautis Canal 6-5821. 1840 South Halsted Street.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

REIKALINGA moteris prižiūrėti ligonį Marquette Parke. Telefonuoti Hilltop 5-4480.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

NEMOKAMAI PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI turime laukiančiųjų sąrašą. Greitam patarnavimui skambinti PROspect 8-2233 BELL-VARPAS 5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI Geri baltaveidžiai nuomininkai. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuoti bet kada. Noel Realty Co., 6001 So. Kedzie. PROspect 8-5353

ISNUOMOJAMI 3 šviesūs kambariai blaiviems žmonėms. 4836 S. Keating.

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių butas, šiluma ir šilts vanduo, \$100 mėnesiui. Commodore 4-9699.

AUTOMOBILES — TRUCKS

Automobilių — Sunkvežimių

VIKTOR KOZICOS

lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas.

CALL-ME-MOTORS Co. 759 So. Western Ave. PR 8-9533 Atliekami motoro remontai, lyginamo dažymo darbai ir keičiamos dalys.

KAZIO ERINGIO CALIFORNIA

SUPER SERVICE STATION

4824 So. California — Virgini 7-9327 Prieinama kaina taisome mašinas. Dirba patyrę mechanikai. Prašome užsukti, mielai patarnausime.

Los Angeles, Calif.

Zibuoklių balius

Zibuoklių balių ruošia Birutės Draugijos Los Angeles skyrius š. m. gegužės 10 d. Baliaus pradžią 7:30 val. Vieta: Catholic Woven's Club salėje, 927 South Menlo Ave.

Programoje dalyvaus žinoma lietuvių solistė Elena Swaggart. Akomponuos Ruth Buell. Šokiama geros orkestras. Pelnas skiriamas lietuviams karo invalidams ir lietuviams Sibiro tremtiniams remti. Atsižymėkime tą datą iš anksto kalendoriuje.

Pakvietimai gaunami pas biuruties. Skambinti biurutiečių valdybos narėms O. Pulkaunikienei: NO 1-2694, arba E. Skirmantienei: NO 5-0794.

Nepamirškite: Zibuoklių balius!

100 USES FOR NEW PUMP

More fun than work... carrying around this pump so powerful it can discharge as much as 1440 gallons an hour! Small but mighty, the handy portable weighs only 28 pounds. And it's truly an all-purpose pump. While the attractive gardeners above may be preparing to spray her tall trees, the new carryable pump is also ideal for all sorts of watering, de-watering and water-moving jobs around the home or farm. It even provides extra pressure when your water supply gets low due to unusual demands on your local water source. Recently introduced by Barnes Manufacturing Co., Mansfield, Ohio, the amazing little "Porta-Pump" is completely self-priming. Unlike pumps you must first fill with water to start such action, this self-priming is always ready to pump without further attention. Moreover, it can be used with ordinary garden type hose and carried anywhere near electrical connections. Use it for watering lawns, spraying shrubs, washing livestock, draining sumps and pits, filling tanks for auxiliary fire protection, filling and draining swimming pools and so on. It can be obtained from plumbing supply firms, hardware stores and farm equipment dealers.

NAUJIENOS 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamąjį turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois Republic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

ARTI MARIA HIGH SCHOOL 6 kamb. mūr. bungalow, puikus septintas kamb. porčiūje. Gazo šildymas. Garažas. Tik \$18,500. A. Katilius.

ARTI PARKO 6 kamb. mūr. bungalow su ekstra įrengtu apšildomu kamb. atloju. Šildymas karštu vandeniu. Proga pirkti už \$17,500. A. Linas.

GERAI ATRODANTIS, moderniškas 2 butų po 6 kamb. 12 metų mūr. Gazo šildymas. 42 pėdų sklypas. Dvigubas garažas. \$32,000. B. Liskus.

MARQUETTE PK. — tikrai \$17,500 Mūr. 5 kamb. rezidencija. Gazo šildymas. Platus sklypas. 1½ auto garažas. A. Sirutis.

PIETU VAKARUOSE, arti Chicago, 5 akrai ir puikus 5 kamb. namas su rūsiu, centr. šildymu, garžu. Visi žemės dirbti įrankiai. Daug vaisinių ir dekoratyvinių medžių. Prie didelių kelių ir kryžkelių. \$17,500 arba pasiūlymas. A. Reklaitis.

19 APARTMENTU mūr. namas į vakarus nuo Halsted. 6 karų mūrinis garažas. Metinių pajamų \$22,200. A. Katilius.

DEL TEVO MIRTIES valdai parduoda 2 aukštų 3 butų su biznio patalpa mūr. namu su gretimą lotu. Verta pamatyti ir įsigyti už \$39,000. A. Sirutis.

ROSELANDE grosernė-mėsinė. Geras biznis. Zema kaina. Tikrai reta proga už mažus pinigus įsigyti pelningą biznį. Palankios finansavimo sąlygos. A. Reklaitis.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET Vsi telefonai: WALbrook 5-6015

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniais išmokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

MARQUETTE PK. 1½ aukšto pajamų mūrinis, 5 kamb. ir 3 kamb. Modernios vonios ir kabininės virtuvės. Alyva karštu vandeniu šildymo sistema. 2 mašinų garažas — \$24,900.

6 KAMB., uždari porčiai, galymės ketvirtam miegamam. Modernios vonios ir kabininės virtuvės. 2 mašinų garažas — \$18,500.

PRIE BRIGHTON PARKO 2 aukštų mūrinis, 5 ir 6 kamb., 2 mašinų garažas. Paskubėti, kaina žemiau \$16,500. 5 KAMB. mūrinis, 13 metų senumo, 44 pėdų sklypas, plytelių vonia, alyva šildymas, 2 mašinų garažas. \$16,900.

BELL - VARPAS Real Estate, Insurance, Notary Public 5916 SO. WESTERN AVENUE PROspect 8-2233

BRIGHTON PARKE Medinis, 2 geri butai, \$13,500. Mūrinis, 2 po 6 kamb. Centr. šildymas. Garažas. Geras, šviesus ir pigus. Namai su krautuve ir prekiėmis \$16,000.

Mūr. 3 butai, su 50 pėdų sklypu. Medinis, butas ir krautuvės patalpa, reikia remonto, \$8,500. 6 KAMB. 6 butų po 5 kambarius. Pečiumi šildymas, \$17,000, įmokėti \$3,000.

Turime namų ir būtinų visur. Parpiname paskolas geriausiomis sąlygomis ir rimčiausiose įstaigose. Tvarkome visų rūšių draudimą. Notarijoje dokumentus. Pildome income tax pareiškimus.

ŠIMAITIS REALTY

General Insurance, Notary Public, Income Tax Service 2737 W. 43rd St. CL 4-2390

MARQUETTE PARKE

5 BUTU MŪRINIS, arti lietuviškos mokyklos, centralinis šildymas alyva, alumininiai langai, garažas. Palikimas parduodamas už \$32,500.

APYNAUJŲ 6 didelių kamb. rezidencija, alumininiai langai, kilimai, uždariai, gazo šiluma. \$22,300.

BRIGHTON PARKE 4 butų naujai apkalta medinis su rūsiu. — \$19,500.

BRIDGEPORTE 7 butų stiprus mūrinis su rūsiu, šildomas pečiais. Pajamų \$365 per mėn. Kaina \$23,000. 18-oje KOLONIJOJE 3 aukštų mūrinis, 4 butai ir 14 atskirų kamb. su baldais, alumininiai langai, centralinis šildymas alyva. Pajamų virš \$500 per mėnesį. Kaina \$19,000.

VENTA

4077 Archer Ave. Lafayette 3-3881

Jei neatsako, skambinkite LA 3-9027.

Gausus pasirinkimas namų ir kitokių nuosavybių parduoti ir pirkti. Sąžiningas ir teisingas patarnavimas.

KUTRA - NORKUS REALTY

2405 West 51st Street

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE — INCOME TAX Veikia nuo 1950 metų.

Raštinės telefonas: WA 5-5030 Namų — J. Kutra, RE 7-7321 A. Norkus, PR 8-3579

Be kokių nekilnojama turtą greitai parduoti ir įsigyti pirkti tikrai per mūsų įstaigą. Parpiname paskolą, išrašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatas.

NORVILA

2600 West 59th St. PROspect 8-5454

MARQUETTE Parke arti 71-os gatvės bagiamas mūrinis namas, 2 po 5 ofisai. Grovehill 6-7692.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

2x6, MŪRINIS, tik pusė bloko nuo Marquette PK. 3 karų mūr. garažas. \$33,500. A. Katilius.

OAKLAWN, 6 kamb. naujas, baltų plytų ranch su pilnu rūsiu ir priėjimu dvig. mūr. garažu. Lotas 170x214 (1 akras). Tik \$26,500. A. Reklaitis.

1½ AUKSTO 2 metų mūr. namas (5 ir 4), prie 71st ir California Ave. Šildymas karštu vandeniu alyva. 2 karų garažas. A. Katilius.

½ AKRO ŽEMES ir 5 metų 5 kamb. namas prie Lemonto. Medžiai, krūmai, gėlės ir kt. Miesto gasas. Autobusas sustoja prie namo — tik ½ val. kelio į Chicago. \$14,000. A. Sirutis.

MARQUETTE PARKE: 2x6, mūr., centr. šildymas, dvigubas mūr. garažas. \$30,000; ½ bloko nuo parko 2x4, 15 metų. Visi dideli kamb. Centr. šildymas karštu vandeniu. Dvigubas garažas. \$33,000;

5 apartm. ir biznio mūr. namas, pajamų \$563 ir mėnesį; 7 apartm. ir biznis, gražus mūras, pajamų ir mėn. \$736. A. Reklaitis.

1½ AUKSTO 1 metų mūr. namas (5 ir 4) prie 62nd ir Koln šildymas karštu vandeniu alyva. Abi butai išnuomoti už \$310 ir mėn. \$39,000. A. Katilius.

NETOLI SV. KAZIMIERO kapinių graži 6 kamb. rezidencija. Gazo šiluma. 2 auto garažas. 80 pėdų sk